

IN

JOANNIS MONACHI CANONARIUM

Sive

LIBELLUM POENITENTIALEM,

A D N O T A T I O.

Uis fuerint Joannes ille Monachus non aliunde nobis cognitum est quam ex istius libelli titulo. Non est tamen probabile fuisse S. Basilii discipulum; imo aliquot post S. Basilium seculis vixisse certum videtur. Non longè enim post proemium libelli sui Joannis Scalam citat: Deinde Poenitentiae agenda ordo quem describit, alias planè est ab eo quem nobis in canonibus suis exponit S. Basilius, arguitque evidenter poenitendi disciplinam statam, & jam inveteratam. Vix autem hoc contingere potuit nisi multis post S. Basilium annis. Ideo si Basilii discipulus dicendus est, id de affectu & imitatione non de documentis ab eo acceptis intelligendum. Quis senior fuerit, aut Joannes Jejunator Patriarcha, aut Joannes iste Monachus, nobis est incomptum, cum posterioris seculum nobis planè sit incognitum. Quidquid sit opus est industrium, & methodicè elaboratum. Sæpius poenas indicit multò severiores quam Jejunator. Ex utroque tamen facile colligitur unam & eandem illis fuisse Poenitentiae administrandæ methodum: Sed Joannes iste Monachus potissimum sibi proposuit explicationem methodi qua singulorum peccatorum con-

A fessio integra fieri potest, & quibus poenis singula peccata punire oportet, quibusve modis poenæ illæ sunt exercendæ. Ideo quæcumque ad hæc spectant, latè & industrie exequitur. Verùm paucis ritum confessionis edendæ, precesque tum dicendas perstringit, paucioribus multò quæ ad reconciliacionem pertinent, attingit. At Joannes Jejunator quamlibet Poenitentiae partem evidenter & distinctè describit, ita ut non facile dici possit quam potissimum describendam sibi proposuerit. Istius libelli archetypus est in Bibliotheca Vaticana: Eum non vidimus, sed postquam Roma discessimus opera amicorum nobis transscribi curavimus. Stylus ipsius scribendi imperitia scaber est & difficilis, cacosynthetis & asperis hyperbatis abundat. Cum eloquens videri vult battologus est, & ~~καρίσματος~~. Praclarè videtur sibi dixisse, cum in utilium epitherorum congeriem struxit. Importunè sæpius de se ~~ταπεινωθεῖσα~~. Hæc contingere solent iis qui humilitate orationis, cui pares sunt, contempta, elegantiam affectant. Ista in longissimo ipsius proemio potissimum conspicuntur, quod, ut cætera omittam, operi suo Poenitentiali adtexuit, velut caput giganteum Pumilioni. Nam cæteræ libelli partes adnotata vitia non ita facile patiuntur.

J O A N N I S M O N A C H I E T
Diaconi, discipuli magni Basili, cui cognomentum est, filius obedientiae Canonarium, sigillatim explicans pravos animi affectus, morbosque, & Poenitentias his convenientes, nec non quæ de communione, cibo, potu, & oratione observanda sunt, clementer admodum definiens.

Cum divina, & optima, beataque Christi veri Dei omnia bona superant, & servatoris nostri benignitas, semper & ubique, & secundum omnia per nativam bonitatem beneficis nos cumulet, & omnes voluntates nostras compleat; oportet nos quoque,

I O A N N O T M O N A X O T
χριστού, μαρτύρου τῆς μεγάλης Βασιλείας,
την ἐπανίδια, πέντε τετρακόντα, Καινοά-
ιτιον, Διαγράφοντει πάντα λεπτομερῶς παθῶν,
καὶ τύποις τελεοφόρων θετίκησιν, τοῦτο πετῆς
άγιας κοινωνίας, Βερματώντει καὶ πομάτων καὶ
ώχαιον λίαν συμπαθέσασθαι.

THΣ θείας χρισταγάθης τῆς τετρα-
άγαρχης καὶ αληθινῆς Χειρὸς θεᾶς, καὶ συ-
τῆρος ἡμῶν μαρτυρίας τετράτην, πάν-
τοτε, χρισταγάρχης, εἰς τάρτα διεργή-
τουσιν ἡμᾶς δι οἰκείας αἰγαθότητας, καὶ τὰ
ἡμῶν ἄπαντα σκηνηρύσσους θελήματα, τοὺς καὶ
ημᾶς

ημᾶς τὰ ὄντα, καὶ μικρὸν ἑστάτες ὑπῆγενόσκειν, βε-
λούδίνες οὐχὶ τὸ οἰκεῖας περοστόχος, εἰ δὲ μιδένἄλλο
ἴχυσε συμφέρειν, μᾶλλον δὲ εἰς περαιώμεθα, καὶ
γεῶν τὸ αὐτὸν μεγαλωσίων ἀνακυρύζειν τὰ ἐνδέξα,
καὶ τὴν αὐτὴν εἰς ημᾶς μοχίστεν διεγεγετημάτων αἰα-
κελύτειν τὰ ἐξαρέσα, περὶ πάτερα δὲ καὶ μὲ-
πάτερα καὶ σωὶ πάσοις ποικίλον ημέλι καὶ οὐχὶ Φοροῦ
πολλῶν καὶ δουγκείων ἀμαρτημάτων, τὰ πολυειδῆ
ὑπηνόματα: καὶ τὸ ἀρρήτην αὐτὸν αἰσχῆς καὶ μακροθυ-
μίας, τὸ οὐτεβαλλόσαν σὸν Φιλαγγέρωπων Φιλαγ-
γέρωπιαν, σοργήντε καὶ ἐλεημοσιῶν· δοσον γε ημᾶς
καὶ γενεὰν ποιητέροι, ἐκ χειρούργυς μεχαῖς καὶ
ἡδονῆς εἶναι ἀγωνίζομεθα, τοσύτον αὐτὸν οὐ τε
πάντων αἰσχός ημέλι θεὸς εὐαστλαγχόπερθε καὶ συμ-
παθέτερθε, αἰνεξικακώτερός τε καὶ εἴναι, καὶ δεικνυό-
ημῖν Φαίνεται), ὡς καὶ τῇ Φύσῃ ἀλητῆς ἐξ ἀσχῆς ὡν
αἰσχός· ἔδοξε γε ἐκ τῷ φρόντι καὶ δεικνυσιν ἔτις νῦν,
τὸ τοῦ παντὸς ἀφαρόν καὶ κινδύνουκὸν τὸ αὐτὸν αἰσ-
χωσίς εἰς ημᾶς τὸς ἀμαρτιῶν, καὶ αἰνιπέρβλη-
τον οἰκημάτων πέλαγος.

Eξ ἀσχῆς οὐδὲ περιβάλλεται τὸ φρόντιον αἰσχολη-
γὸν μόνον οὐδὲ αἰπάλεσσον, καὶ θεῖος αἴφανσιν αἰσχίων
παρέδωκεν, ἀλλ’ οἰκείας εἰσοικοπερείης, Βελ-
ηνωθῆναι δι’ αὐτῆς, καὶ χειροῦ αἰγειωθῆναι βελόμε-
νος. ἐπειδὴ δὲ χειροῦ αἴφροντος ἐγενόμεθα, τῷ τε
κακολυσμῷ δικαιῶντος αἰπάλεσσον. ὅμως δὲ τόπος αἰ-
γιδη, νικητεῖς τῇ αἰπείρᾳ κακοῖς ημέλι. ἀλλ’ ἐΦύ-
λαξει ἐξ ημέλι ασέμα δίκαιον εἰς ἀνακαινισμὸν τὸ
κόσμος τωντός. πάλι δὲ ὡς καὶ φρόντιον τὸ αἰπέρης
πληγωνιώδης κακίας, ὑπέπιτις οὐδὲ ἐπάγει κακολυ-
σμὸν, Φαίνεται) γάρ καὶ τὸ φρόντιον μεταμελητέος·
ἀλλ’ ἐμφροντοῦς οὐδὲ καὶ λοιμοῖς τὸ πολλὸς πα-
δῶσας πλέον διόρθωσιν, καὶ τοὺς μὴ ταχότας
περοστεκελέσατο. ἐπειδὴ δὲ εὖδε μή διορθωμένος,
δέδωκε νόμοι τοὺς σφαλλομένοις οὐχὶ τὸ σόματον
ταυδένεσθαι, θεασίαις καὶ ὅπις ἵστος οὐχὶ τύπον
πολλὴ τὴν αἰθρίων ἀποκαθῆ κακία. ὅπις δὲ
ἀπαγέτε τὰ ταυδένεικα στεδεῖξατο Βέλη εἰς μη-
δὲν ἔλατον καὶ δύναται τέρποντος οὐσοργανίας
τὴν αἰμαρίαν, ἔκλινεν ψεύστες, καὶ κατῆλθεν
ἔπι τὸ γῆς, καὶ γενόμενον οὐσιοπαθῆς ημῖν ἀ-
γειρεποντο καὶ πάντα, ἀμαρίας χρεῖσι. καθὼς καὶ
περοεῖλαστε καὶ περὶ τὸ σταύρωπονοι δι’ αἰγίου
ἀνδρῶν, αἰέλασεν ἀπάντην τὸ ἀμαρτημάτων η-
μέλι τὸ ὕπιλμον, μηκέτι συγχωρῶν πιὰ σοματι-
κῷ οὐσοπίτειν κακῶν τὸ περιστομόν, καὶ πα-
δεῖσα, καὶ θανάτῳ, ἀλλ’ οὐδὲ μόνον τὸ παπιττὸν συνε-
δόπι τὰ καρδίας μεταγενεῖν. καὶ πλέον αὐτὸν ὁλο-
ψυχον οὐχίσθεος; πάνω τε καρδίας καὶ δεικρύσσει,
δι’ εἰσομολογητικῆς αἰσχύνης ὑπηρέψειν, καὶ τὸ μό-
νον ἔνθεν τὸ μηδὲν καλάζεται πέσσω, ἀλλὰ καὶ
ἴλεσσον αὐτὸν ὡς κειτίων ὄντα πάτερα καὶ θέον το-
τῷ κεισθείσκεν. καὶ αὖτις οὐδὲ εἰσοεῖσθαι, καὶ κα-
κολυσμόν, καὶ ἐμφροντόμελι, καὶ λοιμόμελι, καὶ
λιμόν, πικαστάντε πολλῶν τὸ στόμα τὸ νόμα, καὶ
θανάτων, καὶ πάντων τὸ ταυδένεικον ὀργάνων τὸ
αἰγανόν αὐτὸν καὶ πέμπον σόμα, καὶ αἷμα, οὐ οὐχὶ
τὸ εὐχτός αὐτὸς καὶ ζωστονος θανάτου δέδωκεν π-

A licet quae vera sunt, & rebus intima parum co-
gnoscamus, sponte tamen velle proprio studio
& attentione, quamquam nihil aliud proficere
valeat, prædicare glorioſa majestatis ejus enco-
mia, & demonstrare maxima & eximia ejus in
nos benefacta: ante omnia autem & super o-
mnia, & cum omnibus varietates & differentias,
multiformiaque commenta peccatorum no-
strorum, multorum, confusorum nulloque ju-
dicio discretorum, & inenarrabilis ipsius tol-
erantiae, & longanimitatis supremam in hominum
amatore humanitatem, dilectionem & misericordiam.
Quanto enim nos generatione mali
pejores esse ex male operosa industria, & vo-
luptate esse contendimus, tanto Deus noster
super oratione bonus, & clementior, & compa-
tientior, & malorum tolerantior & esse, & ta-
leū sese ostendere nobis videtur, ut verè ex na-
tura, atque à principio bonus. Demonstrat
enī ab initio, atque huc usque demon-
strat omnibus studiosissimam, quæque expri-
mi non potest, curam & solicitudinem boni-
tatis suæ in nos peccatores, & misericordia-
rum abundantissimum, & insuperabile pe-
lagus.

C A principio igitur transgressos primum man-
datum non modo non perdidit, nec interne-
cni ut dignum erat, statim tradidit, sed eorum
misertus in exilium expulit, volens per illud me-
liores reddere, non pejores. Postquam autem
pejores insipienter facti sumus, diluvio justè
perdidit. Attamen ne vel sic iratus est, vixit in-
finita malitia nostra, sed conservavit ex nobis
semen justum in totius mundi revocationem.
Crescente tamen & abundante iterum infinita
malitia ut antea, non amplius diluvium induxit:
Videtur enim ejus quod prius fecerat resipisci,
sed incendiis & pestibus multos ad meliorem
vitam eruditiv, & hoc non passos exhortatus
est. Cum autem vidit eos nec sic corrigi, legem
dedit constituens lapsos & errantes poenis cor-
poralibus castigari; eo quod sic forsitan multa
hominum malitia cessaret. Verum omnibus
his correctionis telis exhaustis, videns tamen
peccatum nulla ratione secedere, minuive, coe-
los inclinavit, & in terram descendit, factusque
est homo nobis per omnia excepto peccato simi-
lis, sicut & per sanctos viros prædixerat ante-
quam humanam naturam asilueret. Assumpsit
quoque omnium peccatorum nostrorum poe-
nas, non amplius concedens aliquem corporali
succumbere periculo, vel tentationi, vel cor-
rectioni, vel morti, sed horum omnium loco
humilis cordis poenitentiam tantum exegit, &
E ex tota animi dispositione, cordisque labore &
lachrymis per confessionis erubescētiā, ad
ipsum conversionem. Nec tantum concessit
ca de causa homines nullomodo puniri: Ve-
rū insuper eum deprehendunt, & sentiunt
in iudicio propitium & benignum, ut om-
nium judicem & Deum. Hinc pro exiliis,
& diluviis, & incendiis, & pestibus, & fa-
me, multisque poenis & mortis generibus quæ
in lege decernuntur, omnibusque castigatio-
nis instrumentis, immaculatum & honorandum
corpus suum & sanguinem quæ per vol-
luntariam, & vivificam ipsius mortem nobis
tradidit, proposuit in probationem & cautio-
nem,

nem, por suos discipulos & imitatores, sanctos dico Apostolos, & mundi servatores, statuens, ut omnis ab ipso vocatus Christianus paucis quibusdam annis, vel multis, vel etiam usque ad animæ separationem, nullomodo eset illius particeps, qui post sanctum baptismum sese peccatis contaminaverat. Multis post annis, post que talem & tantam misericordiam, cum iterum videret homines tanta gaudentes humanitate, contemptim tamen vivere, & iterum ad pejora delabi, suscitavit inter septem Ecclesias lumina, primum dico magnum & sacrum Basilium, Canonistam clementissimum, qui velut inter sanctorum Apostolorum canones mediis incedens multam præbuit peccantibus non desperandi occasionem. Criminibus enim quæ ab eorum canonibus, undecim & viginti, & triginta annis multata fuerant, aut utque ad vitæ finem, dimidium subtraxit, & decretoriè exposuit, ne peccatores & poenitentes, confitentesque, poenitentia accepta bene & alacriter exequentes ad diuturnum tam multorum annorum tempus animo deficerent & labascerent. Qui hos secuti sunt Patres confidentes, nescio quaque ratione dicam, magna diminutione tempora illa minuerunt: ita ut hominibus qui vitam pessimè transfegerunt, criminaque dictu nedum factu temeraria commiserunt, trium tantum annorum Pœnitentiam definiverint & canonice imposuerint.

Utique hæc omnia credimus Deum nostrum suavem, generis humani amantem, benignum, pronuntiasse præcepisse, & decrevisse. Cum videret enim humilium hominum naturam debilem, marcidam. & mutationi facilimè obnoxiam à diabolo hoste nostro, & illius dæmonibus ambiri & circumveniri, propria bonitate commotus secundum varia tempora & secula variè eam rexit, & gubernavit, atque gubernat, peccata nobis faciliore cum venia remittens per homines spirituales, ipsius imitatores, & suavissimos Medicos, ut amorem fraternitatis habeamus, & omni humanitatis affectu in eos tangamus qui opinione, natura, aut subdola hostium fraude, aut his omnibus decepti peccatis succubuerunt.

Quandoquidem ita se habet tolerantia & animadversio in peccatores, quale debet esse eorum judicium qui confessiones excipiunt? Non nulli in quos incidi, imperiti, adulatores, vel scipios non cognoscentes, ignorantesque se per immane pelagus navigare, tam temere in illud sese projecterunt, ut alios secum præcipitarent. Non dico tantum hoc illis contigisse propter affectatam sanctitatem, & accuratam, summanque mandatorum observationem, sed etiam propter clementiam, compassionem, præpostera misericordiam, imperitiam, rusticitatem, unde cum imperite curarent, magis occiderunt quam curarunt. Vel etiam hoc contingit propter perfectæ animadversionis studium, utrisque se bene facere judicantibus, cum ille severitatem & inclemenciam præpostera; iste vero miſericordiam imprudentem demonstrat, ut ille velut accuratus & diligens valde Euangelii observator, & ad summum virtutis jus pertingens, præ ceteris magni fiat: iste vero ut perfectam misericordiam exercens, & Christi

A μήτ τορθίηκεν εἰς βάσανον τὸν φυλακτὸν, πάντα κεχλημένοι ὄμωσύμενοι αὐτῷ Χειρανὸν, ὅπερ ἡσόνες ὀλίγερες πιναὶ καὶ πολλαῖς, ἢ καὶ ἔως αὐτῷ τὸ χειρομῆνος τὸν ψυχῆς μὴ μετέχειν αὐτῷ τὸ σωματόν, τὸ μὲν τὸ ἄγνοιαν βάπτισμα μολυσμόνος ἀμαρτίμασι, οὐχὶ τὸν αὐτὸν μαδητῶν. καὶ μητῶν, λέγω δὲ τὸν ἄγνοιαν κοσμοσύνων ἀποστόλων διορισμὸν. ἐπειδὴ μὲν πλέιστος ἡσόνες, καὶ μὲν τὸν τοιαῦτων καὶ τοσαύτων ἐλεημοσῶν Βλέπων πάλιν τὸν ἀνθρώπους, τοσαύτης μὲν ἀπολαύσσαντος Φιλαργεωπίας, καταφεοπίκης, δὲ ἔως ταῖς, καὶ πάλιν ὅπερ τὸν χειρομῆνος αὐτὸν τὸν Φωσῆρον τὸν αὐτὸν ὄκκλησίας. λέγω δὲ τὸν τοράτον, καὶ μέγα, καὶ ἵερὸν Βασίλειον, κατοικῶν συμπαθεῖσαν, ὃς πιναὶ τὸν κανόνα τὸν ἀγίων ἀποστόλων μεσαίας, πολλαὶ παρέχει τὸν μὴ ἀπογινώσκειν τὸν ἀμαρτιώντας * τὰ γέροντα παρέχειν τὸν κανονισθέντα, ἔνδεκα, καὶ ἕκοπις, καὶ ποιάκοντα ἡσόνες, ἢ ἔως αὐτῷ τὸ τέλος ὑφελόμενον. τὸν ἥμισυ δὲ καὶ οἱ μετέπειλα ἐλθόντες, πατέρες θαρρίσατε, οὐκ διδοὺς ὅπως εἶπω, σὸν πολλὴν ὀλιγώσθει τὸν χρόνον ὀλίγωστας. ὅπερ καὶ εἰσὶ τὰ βεβιωμένα τὸν ἀνθρώπων κακά, καὶ τὸν λέγοντας, διχόντες τὰ παῖδες τολμεῖται, σὸν μόνοις τελοῖν ἐπεισ ταῦτα δέξεις, καὶ κανονίζειν τεσσαράκοντας.

B Εν τούτοις οὐδὲ ἄπαισι τὸ γλυκὺν εἰς φιλάργεωπον ἀγαθὸν θεὸν ἥμιντον λαλίσαντα, καὶ σύπιλάμενον καὶ γεσσίσαντα πάντα πιθίοντα, ὃς δὲ οἰκείαν χρηστήσας καὶ γενεαὶ ἐπειδὴ τὸν ἡσόνα τὸν ταπειῶν ἀνθρώπων μετεχοιδίων τὸν τὸ πάνταν ἥμιντον ἀθρεψτιχόντας, καὶ τὸ τύτον δαιμόνων, σαθρῶν καὶ θύμεσθολοι βλέπων φύσιν, φύκοιμησε καὶ οἰκονομεῖ, εὐσύγγενον ἥμιντον ποιόσας καὶ τοιῶν τὰ ἀμαρτιώντα, οὐχὶ τὸν αὐτῶν μιμευμένων ψυχήν, καὶ γλυκυστίποιν ιαπεῖν, φιλαδέλφια ἔχειν καὶ συμπάθειαν ἄπαισι, ὅπερ τὸν γιώμην ἡ Φύση, ἢ κλοπὴν ἐφέρειν εἰς ἀμαρτίμασι, ἢ καὶ τῶν οφαλομένων καὶ τορθεπίποντας.

C Επειδὴ δὲ τὴν τοιαύτην ἀνοχὴν, καὶ ὅπεριμον τὸν ἀμαρτιώντας, οἷον ὑπάρχει τὸ κρίμα τὸ τὰς ἐξομολογήσατες ἀπαθομένων, πιναὶ τὸν καὶ ἐμὲ ἀμαθῶν, ἢ ἀλαζονῶν, ἢ καὶ τὸν ἐστότες μὴ ὅπισμένον, ἀγνοήσατες ἐστότες, εἰς πέλαγον ἀχαρεῖς πλησσαῖς ποσθτον, ὃς καὶ ἐπέρρεις ἐμβαλεῖν ἀπερρίψαν, καὶ δὲ ἀγνοούσιν, καὶ ἀλλὰ καὶ δὲ εὐστλαγχήνας καὶ οὐχὶ συμπάθειας, καὶ τὸ ἐλεεινότερον, καὶ δὲ ἀπεισίας, καὶ αἰχονίας, καὶ αὖτις τὸν φέρειπεν, ηδὲ τὰς πιναὶ ἀπεχρῶς μᾶλλον ἐφόνθυσαι, ἢ ἐφεργίσθυσαι. ηδὲ τελείας τῶν ἀπεπίκημοις, οἰκιδιοὶ ἀμφότεροι εὖ πρετίεν. καὶ οἱ μὲν ἀστλαγχήνας τὸν φύλον, δὲ δὲ ἐλεημοσήνεις ἀκελέοντες ὅπιδεικνυται, ἵνα οἱ μὲν ὁσιοὶ ἀκελέοντες λίαν τὸν εὐαγγελίον πηρτοῖς, τὸν μεγαλιαθῆ τὸ ἄκρον τὸ ἀρέτης δικαιούματα μετεχόμενοι. δὲ δὲ πίλαι εἰς ἐλεημενον καὶ Χειρομίκην.

τοῖς πάντοις ἐπαισθῆται μακαρελαδῇ, μᾶλλον δὲ οὐ παὶ τὰ ἐμπορία εἰστὸν ταῖς ποιότητοι³). ἀμφότεραι δὲ τοῖς ὄρθοις σφάλλονται ἀφελῶς οὐ αμαθῶς τὸ τέλος τοῖς ποιοῖς.

Φέρε οὖτις καὶ ἡμεῖς οἱ ὁσιοὶ φλυγῶντες ἀθλοις καὶ μόνοι, ψήσιν ποιοῦντες τὰ καθηκόντας δὲ μὴ ἐπιγνωμότες, αλλ' οὐ πολλῆς αἰσιοδοσίας, καὶ ἡμεῖς οἱ πάλαιτες, εἰς ἀσφαλεῖαν ἴσμενοι ἀξιοὶ ἀφελῶς καὶ αμαθῶς τοῖς αἰσιοῖς εἰστός ὁμοβαλόντες, καὶ ιετοῖς ἐπεχειν τοῖς αἰφρόνοις οὐκέτεπες, οἱ δὲ πειρατῶν τοῖς παρεχούσις, καὶ ὁσιοὶ φλυγῶντες τοῖς θάνατοις ησομέντος ἐξθυρίσαμεν, καὶ εἴθε πάντας καὶ μεταμάθομεν, καὶ αἰτακριναμένους, κρίνομέν τε καὶ γραψυγείκωμεν, καὶ τοῖς μεθ' ἡμίν εἰσδεχρόνοις ἀφεγγάνεται καὶ κατελθόμενοι, ποιοῦ καὶ πόση καὶ ποτεπού ἀφεγγός οὐδείς οὐ μετανών τοῖς ὑπερικριτοῖς λαμβάνειν. μᾶλλον δὲ τὸ φωτεινότερον καὶ τὸ πλήνετον γέμον, καὶ ὁσιοὶ, τοῖς πολλοῖς ἀγνωστοῖς, πῶς, καὶ τίς, καὶ οἵτινοι οἱ τοῖς εἰδομολογήσις δεχόμενοι⁴ εἶναι πρόπτει, καὶ ὅπως ἀφετά τύπων σφράγεται πίνα καὶ μαρτυρίου ὄντε, ἐλεγχόνται, καὶ μέντος τέττας ἔνεκται, καὶ πῶς χωρίς ἐπέρχεται μαρτυρίας, καὶ ἄλλον οὐτε πελέως ἀφετά τύπων στόλεωνται. τύπων γέροντος εἴναι τὸ χάριον, ὅπερ οὐτοῦ ὑπεριφέρει⁵ οὐ σπόροι⁶ τοῦ ἀλλα κατελθούσιν, ὅπις φέρει δίδει⁷ τὸ οὐτό δὲ χάριον, φέρει δὲ φυτοῦ ἀφεγγέσις πιθυματῶν.

Ἐτώτιον δὲ τοῖς ἱεροῖς τὰς φειτές τύπους μέλλουσας καὶ αἰτακελούσεις, βοητάστε, καὶ τροπαῖς, καὶ γῆρας, καὶ νεότητας, καὶ ἀγροκίας, καὶ γνῶσιν, καὶ ἐλεύθερον, καὶ τὸ στὸν αἰξιώματος, καὶ τὸ πιστεῖας καὶ τὸ μάτια καὶ ὑγείας, καὶ αὐτῶν τοῦτο πάρεντες στόληνοκόντων, γράφειν, καὶ ἐγείρειν τὰς ἀφερούσις βέλομεν. αλλ' οἱ ὁσιοὶ αἰλητῶν σκηνωμάτων ἀκτεωμα καὶ κύπελον στὸν βύζαντο⁸ φύγοντες τὸν τρεπτέντος συλλεξάμυντο⁹ καὶ τὸν πιστοὺς δὲ τὸν ἐμὲ αὐτοφέρειν¹⁰ λύχνον τὸν ἀφεγγέσιον τύπων ἔνεκται πολέμων τοῖς τοιαύτους ἐξηλθούσιοις αὐτοφέρονται. τύπων ἔνεκται πολέμων τοῖς τοιαύτους ἐξηλθούσιοις αὐτοφέρονται. καὶ αἰλαζονικῶν τόλμας ὅμοιος εἴτε τὸ πέλετον, εἰ καὶ τοῦτον οἱ βεβοίοις ἔχει απιπτήσει¹¹. αλλ' οὐδέποτε φειτές τύπους μελλόντος, πορευόμενοι γέροντος αὐτοφέρονται οὐδὲ λαμβάνουσι. παρεῖ μετάλλων αἰχτῶν καὶ αἰχτῶν πολέμων δὲ λαμβάνειν τὰς αἰταμένους, καὶ πιστεῖας τύπους αἰλητῶν εἴναι πάντας ἀφεγγέρειν, καὶ ἐλπίδα βεβοίας καὶ οὐδούντων παρεῖσθαι, τὸ αὐθούσιον τὰς δωρεὰς διδόντες. δέοντος γνωστούς στὸν μάτιον μετὰ τοῦτον τοιαύτους ἀρρενεῖς, δικαιούμενοι μετὰ λόγου στὸν αἰσιότερον τύπους δοματός μετατίθεσθαι¹², καὶ γερμανικάτοις¹³ οὖτις, οὐταντοῦσι συντύχοι μετατίθεσθαι¹⁴ τὸν παραγμάτων αὐτοφέρονται πολέμων αὐτούμενοι, καὶ ἐλπίδα ποταμάτων τοῦ ποταμούρατος καίρου. αλλ' οὐτοῖς ποταμάτων μοι δέος σύγκεντοι κύριοι, οὐταντοῦσι αὐτοφέρονται τὰ μαρτυρίανα αἰτεῖσθαι πότερον εἴμαι αἰτεῖσθαι ποταμόντας, καὶ ποταμάτων πε-

A imitator ab omnibus laudetur & beatus praedicitur; magis verò ut inde sibi lucrum aliquod velut ē mercimonio caperet. Sed utrique à recto pietatis scopo simpliciter, vel imperite aberrant.

B Age igitur & nos qui verè miseri sumus & solidi, quique in quibusdam quæ spectant ad nos nescimus ut oportet se se gerere, sed tamen ex multa stoliditate nos miseri, simpliciter, imperite, & indignè nos ipsos in ea intrudimus quorum indigni sumus, imprudenter existimantes nos Medici provinciam sustinere posse, qui toti vulnerati sumus; & in aliorum morbos inquirere, qui reverè mortaliter agrotamus. Atque utinam sic, vel sero discamus, & examine-
mus, & judicium feramus, & describamus, & iis qui confessiones nobiscum excipiunt, disponamus, & assūquamur, quali, quanta, & cujusmodi animi dispositione Poenitentias canonicas Poenitentias suscipere debet. Maximè autem reformidandum est, & stupore plenum, atque ut ego quidem sentio, multis incognitum, quem, qualemve decet esse eum qui confessiones excipit, & quomodo per hæc contingit aliquem, & peccatorem esse, & nihil secius propter hoc solum misericordiam consequi; & quomodo quamvis sit perfecta sanctitate prædictus, per hæc tamen sine alio peccato aliquando pereat. Puto enim illud esse charisma, in quod Apostolus alia enumerans veluti fertur, cum ait, huic datum esse hoc vel illud charisma, isti verò, dis-
cretiones spirituum.

C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
Ego vero non ut idoneus futurus inquisitiones, & interrogations cōfidentibus faciendas, judicia hinc promenda, eorum in affectus bonos malosve, propensiones, & conversiones, senectutem, juventutem, rusticitatē, cognitionem, libertatem, dignitatem, honores, paupertatem, sanitatem, morbum, & morte imminentē statum, horumque omnium differentias & varietates indagare, & scribere volo: sed ut revera abortuum abortus, & canis inutilis, micas è mensa decidentes colligens, quique aliquantulum discretionis experientiam ab experientia luminis à quo nutritus & educatus sum promanantem accepi; coactus insuper à quibusdam fidelibus ista literis mandavi. Ea propter ad talem & tantam imprudenter deveni audaciam & ostentationem. Dicam tamen scopus quem mihi proposui, licet multi, ut certum habeo, mihi fidem non sint adhibituri; sed hoc nihil me retardabit: personam enim hominis Deus non accipit. Cum à magnis & sanctis viris audiisse Deum rogantes exaudire, & petitam consequi, persuasulque hoc esse verum, Deum munerum & gratiarum munificum datorem fide experta, spe firma, & totius animi proposito rogavi omnibus catechesis mee horis quatenus mihi verbum concoderet in oris mei apertione, ut licet literarum scientissimus non sim, quod Christus qui veritas est, novit, quisquis tamen in me inciderit, à desidia & negligicie peccatorum ad animi alacritatem & salutis spem transferatur, & propter quodcumque peccatum non desperet. Neque hæc tantum, aut propter his similia audacissimus ego benignissimum Dominum rogavi: Verum etiam Domine, ut mihi largireris tantam prudentiam & dijudicandi facultatem, ut omnem hominem pec-

De Antiquis Sacramonti Libris excepta.

10

peccata sua coram te mihi exponere, eligentes in
ita interrogata, dijudicem, & per castigationem
letitiam afferentem. Nam ut coram te Domine
hoc sit gratum & placitum, hoc est, ut confiteam
cum ingredi gaudio a me dimittatur, quia dixisti
quod, quaecunque petieris, credite quod fieri
& secundum fidem vestram fieri vobis. Multa alia
similia Dominae, donator benigne, bonorum
causa, qui omnes servare vis & salutem ipse qui-
bus nosti judicis distribuis, mihi indigno abunde
gratificatus es, atque ipsis vivere maximorum
bonorum excellentissimum.

Idic finis est pulchri praemissi.

Deo bono cooperante, viresque immittente, jam incipiam particulatum describere quantitates, qualitates, & differentias peccatorum, tam quæ sunt secundum naturam, quam quæ contra naturam, omnia ut opinor, juxta cognitionem quam ex aliis confessionum formulis depropulsimus. Nec hoc solam prestabimus, sed etiam qua ratione confessorum unusquisque ista inquiret, & scrutari debet; & iterum quomodo qui plectuntur debent penas in confessionibus a confessoribus impositas suscipere. Antea autem & in primis peccatorum species & quantitates describemus, quales sunt & quotæ; & sic postea differentias minorum, mediorum, & magnorum hæc desiderantibus edisseremus. Sunt igitur peccata carnis septem; nonnulli octo perhibent, hæc scilicet, Mollities, fornicatio, adulterium, masculorum concubitus, puerorum corruptio, & varia, multiplex, multorumque nominum, & judicatu difficilis, & confusionem inducens sanguinis misio, cuius perfecta cognitio valde paucis, ut oportet, contigit. His adjungitur voluntaria & involuntaria manufacta cædes.

De mollitie.

Primum à nobis posita est mollitiae horrenda, multis dominans, atque ut ita dicam, omnibus dominans, duorum modorum causa, cum duas differentias contineat, eo quod à prima ætate multis hominibus accidat, & in aliorum per eam virginitas corruptatur, atque etiam iis dominatur qui cæteris excellere judicantur. Et quod miserabilius est, parum abest quin multis sit peccatum incognitum, eo quod non solum iis qui in seculo sunt, sed etiam qui extra, saepe usque ad senectutem, aut etiam ipsam mortem accidat. Quod autem dixi duas habere differentias, nunc distinguo, & explico: Unam enim scilicet, quæ per solam manum contingit, oannes scimus, maximè quia eam à cognitione divina & humana edocti sumus, vel ab ipsa illius experientia, vel ab ipsis confessionibus; sed secundam valde pauci cognoverunt. Est enim ea, cum aliqui alios provocantes servos vel liberos, eorum manibus istius miserandæ mollitiei fluxus carent, ut ego peccator ab illius operariis discere potui. Exemplamus enim scelestam istam actionem. Hos, ut opinor, divina scala dolenter deplorat, dicens, miserabilis qui cadit, miserabilior qui hoc aliis procurat. Duorum enim casuum, & voluptatis qua alter afficitur, pondus ipse attrahit. Nam qui docuit una cum discipulo sensus mali particeps fuit, forsan verò postea destitutus, sed propter discipuli actionem debilis est ipsius Poenitentia.

Εὐαγγέλιον τόμος τοῦ καλοῦ Θεοφάνεω

σέργουμεν την τέλος ἀγάθην δύο συνεργεία, την ἀριστερήν
την τοια πεπονιτώντας, καὶ παρότι ταῖς, καὶ 2/3. Φρεγὸς πεπο-
νιτώντας ταῖς τὸν τούτον φύσιν, καὶ τοῦ φύσιος, λεπί-
μερος ὡς αἵματι καὶ τίνῳ ἀπὸ τῷ εἰπεῖν ἐξαγγελεῖσθαι
ἀπαντᾷ οὐ μητρίων τοιούτων. καὶ γὰρ τόπο μόνον,
αλλὰ καὶ πόσης ὁστείας ἔχει τῷ τῷ πάντας μεγάλην αν-
δρείαν καὶ ἐργασίαν, περὶ ὅπλας πάλιν οἱ θεοὶ προσεύχονται
ὁφειλοῦσι ταῖς ἐκπολεογύνεις τορὸς τῷ εἰπεῖν αἴσιο-
χοι μένον πεπονιτῶντας. τούτοις ταῖς ταῖς εἰδῆς
ταῖς ποστήταις τῷ μὲν αμαρτίναται τὸ συγχρόνον
τὸν, παίσατε μόνοι καὶ ποσταῖς καὶ εὖλος, ταῖς 2/3 οι
Φρεγὸς τῷ μὲν ἐλαττών, καὶ μετου, καὶ περιάλον, ταῖς
ποτῷ μὲν μεγάλοις μίεξέλθωμεν. ἐπὶ αὖτις σπάζεισθαι
ἀμαρτίναται ἐπὶ τὰ, οἱ μὲν καὶ ὅκτεν εἰξελάθοντε, ἀπιά-
νται, παῖσατε, ποσεῖται, ποιητείται, περιστοκαντα, πα-
ποθεστα, πτυχοῦσθαι, οἱ δὲ πολυπόνοις τῷ πο-
λύπονται καὶ πολυπόνοις τῷ πολυπόνοις, καὶ συγ-
χύνει τοιαυτά. τὸ πτυχόν τὸ ὄλβιον λίστα, ὡς μὲν
πατέρων τὸ πτυχόν τὸ πτυχόν τοιαυτά. πτυχόν τὸ πτυχόν τοιαυτά.

Песнь Малахия.

Εἰς τρόποις δὲ τοῖς^{α)} περὶ οὓς ἡ μαλακία δὲ
διὰ τὴν πάλιν κρέστης^{β)}, οὐτὸν εἶται, τὸ παγκράτην-
τ^{γ)}, δίσι πρόστατος ἀντικε, τεττάνη γέδον τοῖς θερμο-
φεροῖς κέκτη^{δ)}, τῷ δὲ τὸ σὺν τρόποις πλειας τοῖς αὐθηρέ-
τοις θήκουμενούσιν, τῷ δὲ τὸ πολλῶν τῷ ταυ-
τας, Φθεραῖς παρέπειν, οὐδὲ αὐτὸν δοκούμενον κα-
ταχρεῖται. τὸ δὲ ἐλεύθερον, τῷ δὲ μεχρὸν τοῖς πολλ-
λοῖς αἴγακος, τῷ δὲ τῷ οὐτοῦ γύρων, οὐδὲ αὐτῷ τῷ
θεατών, καὶ τοῖς σὺν κόπιον μονά, αὐλαὶ δὲ τοῖς ἔξω τῷ
τοπολλίας θήκουμενούσιν, ὅπις δὲ εἰπειν θερμοφεροῖς
δίσι, οἷδε δὲ τῷ παραχέρεν. τὸν γάρ μίαν πήρεν τὸ τῷ παρα-
μάσ χειρὸς θήκουμενούσιν, ἀπαρτεῖσιν οἰδαμόν ὅπις
καὶ μαλακία τοῦτο τὸ θέατρον καὶ αὐθηρότον γνάσσεις,
οὐδὲ δύο τὸ πάλιν τοποτοις, οὐδὲ τὸ ἑξαγγυγελεῖν
μερικῆ ποιότος τὸν δὲ θεατρόν οὐδίγει λίαν θήσα-
ται. οὐτοὶ τῷ αὗται, οὐδὲ τῷ ταύτης ἐργα τῷ μαζεῖ
διάφορα παλὸς πάντητελον. Βεβίλυνος οὐδὲ τὸν ταύ-
της μαστιχὴν ἐργασίαν * τὸς αὐτῆς τὸν παρεγγένετο
δύλιος, οὐδὲ μαζεύεται παραταλύμενοι σὺν τοῖς τύποις
χρεοῖς, τῷ δὲ τῷ περὶ δικένεον ἐλεύθερον μαλαγυμός τὰς
εργάσεις παῖς^{ε)} τούτην ἀνταρμητήσει πλίμαξ ὁδο-
προς ζότοδόντε^{ζ)} λέγεται, ὅπις ἐλεύθερος σπιτίσιται, ἐλεύ-
θερόπερ^η δὲ ὁ τοῦ ἔπειρος τύπος τοποθετεῖσθαι. τὸ γάρ δέ
θεατράπον δὲ τὸ ἔπειρος ιδεοῦντο τὸ βάρος αὐτὸς θήκου-
μενος. Εἰ δὲ μηδὲ διδάξεις εἰς συναίδησιν ἐλήγει τῷ τε
καὶ οὐκ εἰπανταχεί, τῷ δὲ δὲ τὸν ταύτης μαζεῖται τὸ

μαστίς, ἀλλαχρόν οὐ τοῖς μαστίοις γένεται. ταῦτα A οὐ γένεται, αλλαχρόν οὐ μαλακίας, οὐ κρύψις, οὐ τὸ μαστόν λέγεται πεφυκε, καὶ ταῦτα μόνον ταῦτα συμπειθαίσθωστον οὐχι τοῦτο μαλακία τῶν ποιητῶν αὐτῶν μαστίσια, εἰ οὐ ἀντιμόνον πάχει παρημόνη εἰ ταῖς ἐπαὶ τοῖς ποιηταῖς περιβολαῖς.

τοῖς ποιηταῖς.

Ηὕτη ποιεῖται τοῖς οὐχ ταῖς Διαφοραῖς, ποιεῖται τοῖς εἰς χίραν, τοῖς δέλταιν, τοῖς πόραιν πειθαίσταιν. πορέται τοῖς ξενίαις καλύψομεν, οὐ τὸ ἄνδρες πειθαίσταιν, οὐ δέλται, οὐ πόραι, οὐ τοῖς ἡραῖς πειθαίσταιν, οὐ ξενίαις, οὐ πόραι πλατύσταιν, οὐδὲ ταῖς ἔξεπιπταῖς, καὶ οὐ τοῖς εἰς πολλαῖς πειθαίσταιν.

τοῖς μοιχείαις.

Μοιχείας τοῖς ξενίαις λέγεται τὸ πιπίσουν εἰς ταῖς γυναικῶν πειθαίσται, οὐ τοῖς ὑπανδριστοῖς πιπίσουν γυναικῶν, οὐκοίσις γένεται μεγαλόρχυμος μοιχείας, οὐ τοῖς μοιχείαις. ἀμφότερος ὅπερες εἰσι πειθαίσταις μοιχείαις εἰσαν, οὐ μοιχείαις λαζαρίαις θητηπανον. ὁ τελοχαρτίκης Διαφοραῖς, οὐ μέγας Βασίλειος Διαφοραῖς, μᾶλλον δέ οἱ οὐ πάσαις οὐ αὐτῷ λαλίας οὐ τοῖς νῦν λαλέοντες.

τοῖς δροποκοίαις.

Ηὕτη δροποκοία τοῖς οὐχ ταῖς Διαφοραῖς. ἄλλο γένος πατῶν παρετέρα, τοῦ καθόπετρον, οὐ Διαφοραῖς ταῖς αἰγλικαίταις, οὐ Διαφοραῖς πλακίαις, οὐ Διαφοραῖς βιασίαις, οὐ πολλαῖς ταῖς Διαφοραῖς. ἔτερον δέ τοῦ ποιοῦντος, οὐ βαρύτερον τοῦ παρετέρου. τὸ δέ παραλλαγῆς πατήσιν, καὶ ποιοῦσαι εἰς ἔτερον, πάσις οὐ εἴναι πτολογίας αἰλότειον.

τοῖς πανδοφορίαις.

Τοῖς δέ πανδοφορίαις τὸ ἕγκλημα σκεπτόστι γένεται, τοῦ καρποῦ παρατένονταν τοῖς τῆς ήσος, ηγεμονοῦσι τοῖς διάδεικτα λόγοντα Διαφοραῖναι.

τοῖς κτηνοβαΐαις.

Τὸ δέ τοῦ κτηνοβαΐας, οὐ τοῦ πτηνοβαΐας, ηγετοῦ ὄρεοφορίαις εἴδος μιαν γένεται μάλιστα οὐδεὶς φαίνεται, έρωι δέ τοῖς δύο διαμεμεσταῖς, εἴδεσται μάλιστα οὐδὲν αἰνάξ. οὐ έγαγρούσται, καὶ οὐδὲν αἴρεσθαι κτηνῶν πτηνῶν παραποτάσσεται, οὐ έτοις αὐτῶν τοῦ μοναχῶν, οὐ οὐδὲν γνωμένων.

τοῖς αἵμομεῖαις.

Τὸ δέ τοῦ αἵμομεῖας, οὐ εἴρηται, πολύτερον, οὐ μικροτέρον ποτὲ εἴδος, τοῦ σύνοψιν οὐ συγκεντήσαντο τρις πολλαῖς, οὐ καὶ εἴγερχος ἄστος οὐδὲν τοῦ παρέχει, αδινάστι συγκεντεθρητήσανται. ἔτερον γένος τοῖς εἰς δύο ἀδελφάσι, καὶ ἔτερον τοῖς εἰς ἀδελφίναις οὐδὲν τοῦ πατέρος, οὐ καὶ μητρός, οὐ ἔτερον τοῖς εἰς τοῦ ἀμφοτέρων ἀδελφών πατέροις. τὸ γένος τοῖς μητρικά διμοινοῖ τοῖς εἰς ἀδελφών οὐκ πατέροις συμμετέχει οὐδὲ καὶ οὐδὲ τοῖς εἰς διδύτερον, ἄλλο τοῦ εἰς δύμφην αἰδελφών, καὶ οὐδὲ τοῦ εἰς ιδίαν θυγατέρα, τὸ δέ ἐλευσόπετρον καὶ οὐδὲ τοῦ εἰς μητέρα, ὅπερος οὐ κέιται μητρός συγχωρίσει πτηνῶν γενεγνωμένην γένος οὐδὲ τοῖς ιδίαις πτηναῖς, οὐδὲ τοῖς εἰς αἱλιοτροπογόναις. καὶ οὐδὲ τοῦ εἰς ιδίαν πτηναῖς, οὐδὲ τοῖς εἰς αἱλιοτροπογόναις.

Ista sunt, ut dixi, non quae de alterius visio, sed quae de molitie, & de ea quae alterius opera fit, dici consueverunt. Et haec quidem de his dicta sunt. Complectitur enim impura molitiae eam quae fit per alterius contrectationem, quanquam sine nomine inter septem malitiae carnis varietates à nobis recentita fuerit.

De Fornicatione.

Fornicationis tres sunt differentiae, in viduam, in servam, & in meretricem incidere. Meretricem illam vocamus, non quae semel, bis, vel ter cecidit, nec quae cum uno, vel duobus cecidit, nec quae ex compacto, aut errore aliquo seducta est, sed quae ex proposito & consuetudine multe se se prostituit.

De Adulterio.

Adulterium illud vocamus, cum mulier subcidit viro uxorem habenti, vel vir incidit in mulierem virum habentem. Eadem ratio de magni habitus Monacha, & Monacho. Utrique cum ceciderint, adulterium committunt, & adulterii poenis obnoxii sunt. Tertius decimus Apostolus, & magnus Basilius hoc jubet, magis vero qui in omnibus, & in ipso locutus est, & qui huc usque loquitur Deus.

De masculorum concubitu.

Masculorum concubitus tres sunt differentiae, Aliud enim ab alio pati, quod levius est, vel propter ætatis defectum, vel paupertatem, vel violentiam, vel multas alias causas. Aliud verò agere, quod gravius est quam pati. Ab alio autem pati, & in alium agere nullam excusationem patitur.

De puellarum stupratione.

Puellarum stuprationis peccatum hoc est, & dicitur, puellam virginem juvenculam ante pubertatem, hoc est, duodecim annos corrumpere.

De irrationali congreffu.

Jumentorum concubitus, vel volatilium, videlicet avium corruptionis species unicam differentiam habere videtur, sed in duas à me divisa est. Indignus enim ego confessiones excepti nonnullorum, etiam Monachorum & Abbatum qui in irrationales masculos irruperant.

De sanguinis commixtione, sive incestu.

Incestus, ut dictum est, multisarius est, sexcentasque personas amplectitur, neque quantus qualisque est, à multis, licet scripto, cogitari, vel discerni, aut etiam dinumerari potest. Aliud enim est in duas sorores, aliud in propriam sororem ex Patre, vel ex matre, & aliud in utraque incidere. Novercae commisceri simile est commixtioni cum sorore ex Patre, sed non cum sorore prima quae ex utroque nata est Parente; Aliud est præterea in secundam sororem, aliud in sponsam fratris; Aliud in eam quae utrique privigna est, aliud in propriam filiam; & quod miserabilius est, in propriam matrem, in quod scelus neminem Deus incidere patitur. Nos enim miseri cognovimus, & audivimus, magis vero confessione accepimus, borres-

horrendum incestum, tres nempe fratres ex uno troque parente se invicem fornicatos. Medius autem enarravit quare ratione à primo passus fuerat, & in tertium egerat. Incesti scelus ut dixi, verbis exprimi nequit. Est præterea muliebris masculorum concubitus in quem viri tenebris miserabiliter offuli, purum derelinquentes panem, obsecrati feculentum comedunt, mulierib[us] scilicet naturam deferentes in miserarum mulierum, & invitarum posteriora fornicantur, qui multò majores poenas iis subibunt qui in viros furunt, & ideo hinc pœnis obnoxii, & illic immisericorditer, nisi sincere & genuinè resipiscant, præ omnibus punientur.

De cæde voluntaria, & involuntaria.

B

Scelus voluntariae cædis videtur omnium minime veniam mereri: atque ita est: non est tam irremissibile. Verum cædes involuntaria, ut facile excusabilis, omni venia digna est.

De incestis, & eorum Pœnitentiis.

Spiritualis incestus in duas species dividitur, in eam qua quis in baptismo filiam suscepit, & in illam ipsam quæ commater est sive succiptrix, quod incesto carnali longè miserabilius est, & maximè si non semel, sed cum habitu tactum fuerit. Peccatum cum susceptrice commissum quidam dicunt octo annorum habere Pœnitentiam, cum spirituali verò filia triginta annorum, non secus ac cum matre propria. Si verò hæc horrenda celera abusivè perpetrarunt, non semel, bis, aut ter, sed tamen destiterunt, usque ad mortem constitutum est eos non communicare. Cædi voluntariae viginti anni Pœnitentiæ tribuuntur, involuntariae decem: sed incestus multiplice opus habet experientia. Scelus cum sorore ex patre, vel ex matre, annis duodecim, ut cum Noverca. Cum sorore verò ex utroque parente octodecim, ut cum Presbiterissa, sive uxore Presbyteri, vel Diaconi qui in gradu est. Quod enim cum uxore Lectoris patratur, & quod cum sponsa filii, simile est ei quod cum Noverca. Quod cum uxore fratri decem. Cætera verò fornicationis crimen continent. Hæ autem pœnae imponuntur, si supra delictarum mulierum mariti non vivunt. Nam si vivunt, & has poenas, & insuper quæ adulteris imponuntur suscipiunt, ita ut usque ad annos viginti & amplius deprehensis extendantur. Jumentorum autem, & volatilium initus quindecim annorum Pœnitentiam habet; qualecumque sit jumentum interdictum. Nihil à canonibus definitum est de scelere cum masculis irrationalibus quasi virorum & mulierum nemo in hanc speciem incideret. Masculorum concubiti, ut & irrationalium initui quindecim anni definiti sunt, non secus ac in adulterio deprehensis. Furori verò eorum qui mulieribus, ut masculis utuntur, anni triginta, ut cum commatre: In alium verò his amplius; alia enim duo his sunt æqualia. Impuberum corruptioni, & incesto cum sorore unius personæ, hoc est, ex patre, vel ex matre, æqualis pœna definita est, hoc est, anni duodecim, ut & cum Noverca. Adulterio autem sive maritatu anni quindecim similiter

A μᾶλλον δὲ ἀνελέξαμενα αἰμομέζια δειπνόν, τρεῖς δέλφις ὁμοτάξεις, καὶ διαιρέσεις ἀλλήλων πεπογμένοις, οἱ δὲ μεσοὶ μοι ταῦτα ἐξηγήσαντος τὸν γεράτην παθών, καὶ τῷ τείτῳ ποιότας, καὶ ὡς εἴποι ἀλεκτοῖς ὅτι τὸ πατρὸν τὸ αἷμομέζια. ἐπὶ δὲ καὶ γυναικεία ἀρσενοχοΐα εἰς τοῦ οἰ αὐτρες ἐλευθεροτύμων, τὸν καθαρὸν κατελιπόντες ἀργού, τὸ σκυβαλώδη πιφλάργοτες ἐδίσουν, ἥτουν τὰς γυναικείας αὔρετες φύουν, ὅτι τὸ αὐτερόντα ταῖς αὐθλας καὶ μη διλοιδίας γυναικας πορεύουν, οἱ πολλῶ μείζων τὸν αὐτρομακάνιον ἀρσενοχοϊών θεωρούσι. καὶ σύζητος ὅτι τῇ ὑπίκημα, καὶ ἐκεῖθε ἀπλεῖς, εἰς μὴ γυναικας μεταρρόντοι, τὰς κόλασιν ἔχοντας θεωρούσι πάντας.

τοῖς ἔκσοις Φόνοις, καὶ ἀκοσίοις.

Tὸ τῷ ἔκσοις Φόνοις δοκεῖ μὴ πάντας ἀσυγγράψοντος εἴναι ὡς χρὴ ἐπιν., ὅμοιος γάρ τῷ τῷ τῷ ασυγχέρητον. Τὸ δὲ τῷ ἀκοσίοις συγγράψις πάσις ἄξιος, ὡς καὶ διαπολόγητο.

τοῖς αἵμομέζιας, καὶ τῷ αὐτῆς ὑπίκηματος.

Eἰς δὲ τοὺς οἱ πιθατοὺς αἵμομέζια εἰς δύο διηρημένην, εἰς τοὺς δέξιας θυγατέρας, καὶ εἰς αὐτηνὶς σκεινίους ιδιαῖς συντέκμασαν. οἱ πολὺ τῷ σαρκικῷ ἐλεύθερον, καὶ ταὶ μαλίστα, εἰ δὲ ἀπαξ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἔξι γένη). καὶ τοὺς τῆς συντέκης ἀμαρτίας, ὅποι, οἱ δὲ τῆς πιθατοῦς θυγατρὸς, ὡς τῷ τελάκοτε ψεύσοντα φασὶ πινεῖ ἔχειν τὰς ὑπίκηματα, ἀντὶ τοῦ ιδιαῖς μητέρας ὅμοιας. εἰ δὲ καθαριστικῶς ταὶ τοιαῦτα γεγόνασι μόνη, καὶ δὲ ἀπαξ, οἱ δὲ, οἱ τεῖς, καὶ ἔξεχόποντας, καὶ ἔως τελεῖς ἥτουν τῷ θαράτῳ πεθεῖν) μη κοινωνεῖν. τὸ δὲ τῷ Φόνοις τῷ ἔκσοις εἴκοσι ἐπιν., τὸ δὲ τῷ ἀκοσίοις δέκα, τὸ δὲ τὸ αἵμομέζιας, ὡς πολύτερον τὸ πολύπειρον, τὸ μὴ τῆς ἀδελφῆς σὺν πατέρος οἱ ἄλι μητρὸς δωδεκάτοις τῷ πηπεῦας, τὸ δὲ σὺν πατέρος οἱ μητρὸς οὐ ποκαδεκάτοις δέκατοις τῷ πρεσβυτερίοντος, οἱ τῷ ἐμβάθμῳ Διαχούς. τὸ δὲ εἰς ταὶ λαϊτα, πορείας ἔγκλημα τοῦτον εἶχε. ταῦτα δὲ εἰς τοὺς ἔχοντας αἱ τεραγνυτεριδίνια ζωτας τὰς συνθύνεις αὐτῶν, εἰ δὲ ζῶσι, καὶ ταῦτα, καὶ ταὶ τοῦ μοιχείας αὐταλαμβάνειν, ἀλλὰ καὶ εἰς εἴκοσι καὶ πλεῖστον Φθαρεῖ. ἐπὶ τοῦ ἀλόντας. τὸ δὲ τῆς κτηνοβάννιας οἱ τῆς πτηνοβάννιας δεκαπέντε ἔχει τὰς ὑπίκηματα, οἷον λάχη τὸ ἀπηγορημένον καπέντον. τὸ δὲ εἰς αἵρετον, καὶ κακονότας περὶ τοῖς αὐτῶν, ὡς γάρ τοῖς αἵρετον τοῖς πιπλόντας ἀνδρῶν οἱ θηλεῖσι. τὸ δὲ τῆς αἵμοτοις, ὅμοιοις τῆς κτηνοβάννιας ὕεισι τοῖς μειχίαις ἀλέσι. τὸ δὲ τῆς γυναικείας ἀρρενοματίας, ἔως τῷ τελάκοτε χρόνον, ὡς καὶ τῆς συντέκης, εἰς ἔπειρον δὲ πλεῖστον πεπογμένον εἰς. ἐπιν. ιβ'. ἀντὶ χρὴ τῆς μητρεῦας. τὸ δὲ τῆς μοιχείας, ἥτουν τῆς θεωρούσι, ἐπιν. ιε. ὅμοιοις

D Ε τῷ εἰς ιδιότητε πιπλόντας ἀνδρῶν οἱ θηλεῖσι. τὸ δὲ τῆς αἵμοτοις, ὅμοιοις τῆς κτηνοβάννιας ὕεισι τοῖς μειχίαις ἀλέσι. τὸ δὲ τῆς γυναικείας ἀρρενοματίας, ἔως τῷ τελάκοτε χρόνον, ὡς καὶ τῆς συντέκης, εἰς ἔπειρον δὲ πλεῖστον πεπογμένον εἰς. τοῖς γαρ οἱ πατέροις δύο, καὶ οὐτα τοῖς τοῦ παιδοφθορείας οὐα τὸ εἰς μονοτερότερον πεπογμένον αἵρετον οἱ πατέροις οἱ σὺν μητρὶς ὕεισι, τοτέτερον εἰς. ἐπιν. ιβ'. ἀντὶ χρὴ τῆς μητρεῦας. τὸ δὲ τῆς μοιχείας, ἥτουν τῆς θεωρούσι, ἐπιν. ιε. ὅμοιοις

νεὶς Φιλοκομούμενοι μοναχοὶ τῷ φύσι πονηρῶν, οὐδὲ μητρούμενοι αἱρόμενοι τῷ γυναικεῖν, οὐ πονηρεῖ λέγεται, τοπίου, οὐ εἴδη ἔτοντο. ταῦτα δὲ σύχει τοῖς, οὐ γύναις, γύναις τῷ κατὰ ἑμέτην. ἀλλὰ οἱ ἄγιοι Απόστολοι οὐ διέγαγον βασιλεῖς, οὐ διαβούλους, οὐ ἐπιστολαράς ἀπαντάς. τὸ δὲ οὐ διάφορος καὶ βασιλεὺς μαλαχίας, οἱ οὐδὲ ἄγιοι διάστολοι γύναις, αἱρόμενοι, οὐ διάλλοτε, οὐ διάλλοτε τοῖς πονηροῖς. οὐ διάλλοτε τοῖς πονηροῖς, οὐ διάλλοτε τοῖς πονηροῖς. οἱ δὲ ἄγιοι πατέρες, οὐδεὶς καλύπτοντο σφραγίδας πονηροῖς πονηροῖς πονηροῖς καὶ μάτοις ἡμέρας πονηροῖς. αἵτοι γέρας οὐ οὐδὲν αὐτοῖς, οὐ τοῖς πάντας τῷ καὶ φύσι ἀμαρτημάτων, οὐ οὐδὲν οὐδὲν, οὐ τοῖς τελοῖς ἔποις, οὐ εἰλατίαι τοῖς ὕπειποτοῖς ταῦτα ἔξομολογεῖντον ἔξειτε καλῶς καὶ δίοσις, τῷ ἀγίῳ τοῦ θεοῦ, διὰ αὐτῶν τοῖς τοῖς γενεᾶς δικαιομένοις τῷ συμφέροντι. εἰ γέρας μὲν τῷ τοῦ γέροντος, διάλιγοι οὐ μαρτύριμοι λίαν τῇ μητρούσῃ πονηροῖς πονηροῖς. οὐδὲ δὲ εἰ ἐπέρει ἀμαρτία, οἵτις μείζων οὐδὲ μαλαχίας, εἰλατίαι δὲ ἀρρενοκοίνας, οἵτις τοῦ διὸν αὐτοῖς ἀνθρώποις θυλεῖας σύντοις μηροῖς, οὐ καὶ πάρ τοῦτον τοῖς θυλεῖαις ἀνθρώποις ἐλεεινῶς διπλοῦντας πεφύκει, οἵτις οὐ διάδεκτος εἴη τῷ τοῦ ὕπειποτοῦ. οὐ ταῦτα οὐδὲ διλίγοντας ταῖς ἔγγειοφα οὐ ἄγρειοφα τῷ ἀμαρτημάτων εἴδην, οὐ πάντας ὁλίγα, οὐ καὶ πάντας, καὶ κακονότας, οὐ ιμάντας γεγενέσθατα λεπτομέρειας ἀθλιότητος. οὐ δέ μοι τῷ πατρῷ θελμῷ εἰς ἀποικια πλήθη κοσμικῶν τοῖς μοναχοῖς, γενεαλογίας, οὐ μοναχοῖς, οὐ λαϊκῶν, ποικιλοτοῦ τοῦ πλανήτου, σερχόμενοι τοῖς αἰθεροῖς, οὐ τῷ διὸν εἰς αὐτὸν τὸ γάντζον μικροποτάνων, πονηροτατοῦ οὐ ὁρεάς τῷ ὕπειποτοῦ πονηροτατοῦ, εἰσ ταῦτα.

Εάντις μηδέρτει οὐδὲ τῷ καὶ φύσι, ἐχόμοις δὲ χρεῖας τῷ πλεῖστῷ τῷ καὶ φύσι ἀμαρτίας, εἴπερ οὐδὲν αὐτοῖς τῷ γέροντος. τοῖς μαλισταῖς εἰς ἔποιχος οὐ γεναιάκης ἔχειν, τελοῖς ἔποιχος ὕπειποτοῖς, οὐγοὺς τῆς κοπονίας κεχρεούτας δύοις τοῖς οὐ μη ἔχειν, οἱ δύοις οὐδὲν γέροντος συνέφορει μὴ ἀναβίνοσας δύοις οὐδὲ τῷ φύσι πονηροῖς, τετέστητος εἰς κατηποτοῖς, οὐ καὶ εἰς ἄδερα, οὐ καὶ ποιούσατε, οὐ παθόντες ταχοῖς δὲ διπλούσατες, οὐδὲν οἰ εἰς αἰκιομένιαν περιόντες, τετέστητος εἰς ιδίας αἰδελφοῖς μονογοροσόποις, οὐ μητροῖς, οὐ αἰδελφοῖς γενεαλογίας, οὐ ἔξαδελφον προτερον, οὐ τῷ διὸν πονηροῖς αἰτάντον. τὸ δὲ εἰς γυναῖκες οὐ εἰς διὸν αἰδελφοῖς, οὐ εἰς διὸν αἰδελφοῖς, οὐ εἰς αἰδελφοῖς ἀμφοτέροις πονηροῖς, οὐ εἰς γυναῖκας, αἰδελφα, οὐ εἰς τέσσαρας ἔτη, οὐ τοῖς μαλισταῖς, εἰς ἐπεικούς τάχεις, αἰδελφοῖς τοῖς ἄλλοις πατραῖς ἀμαρτίας, οὐγοὺς πορείας σύντοις μορχίας τῷ δὲ εἰς ιδίαν θυγατρεῖς πετεῖ, οὐ μητέρα, οὐ πέτην, οὐ ἔξι, οὐ εἴδα, οὐ δύοις διάδεκτος δύοις τοῖς αὐτοῖς οὐδετέροις συντεχούσι, οὐ καὶ εἰς τὸ πατέρον, οὐ ἔδειξα, οὐ οὐδὲ τὸ ὄχτον οὐ καὶ δέκα. δύοις οὐ τοῖς ιδίοις αἰδελφοῖς, οὐγοὺς ἀρρενοκοίνας πέτοι, οὐ ταῖς μαλισταῖς μαθόνται τῷ τῷ πονηροῖς τῷ πονηροῖς ποιούσας, οὐ αὐτοτέροις γέγενειοφα, οὐ ποιαύτας αἰδελέχμενος, δύοις τοῖς οὐ διρθτῷ πονηροῖς ποιούσας τῷ διπλοτερῷ, οὐ διδάσκαλοι οὐ αὐτῷ τῷ κακοῖς οὐ δὲ πατέροι πειτοῖ,

A & Monachis, & Monachabus magni habitus: Viri enim & mulieres qui parvum habitum gerstant, ut scorta habentur, hoc est, crinan ab us, aut cum iis commissum annis septem punitur. Ista non ego, absit, neque eorum qui meo tempore vixerunt aliquis, sed sancti Apostoli, & magnus Basilius omnia definierunt, & canonibus stabilierunt. De impietate & impuritate molitiae vitio nihil definierunt sancti Apostoli, neque aliquid aliud de eo dixerunt, sed ut quid personale habuerunt, eo quod multis, aut etiam omnibus, & ipsis viris magnis dominetur. Sancti vero Patres solum quadraginta dies, ut collyrium oculis laborandi definierunt: ipsis enim, & qui eos fecuti sunt omnibus peccata secundum naturam confitentibus Poenitentias unius anni, duorum, aut trium, vel etiam unius imposuerunt recte & sancte: spiritu sancto per eos seculum praesens ad uniuscujusque utilitatem regente & moderante: Hoc enim si factum non fuisset, pauci admodum & facile numerandi ad Poenitentiam configiissent. Est præterea peccatum aliud quod molitiae quidem gravius est, sed masculorum concubitu levius, cum scilicet viri duo intra femora, quod etiam ab ipsis feminis sine viro perpetrari consuevit. Duodecim annorum Poenitentia illi tributa est. Haec sunt que de peccatorum speciebus scriptis & non scriptis deque poenis quas eis canones infixerunt paucis & sigillatum particula timique descripsit infelicitas mta: Quae vero à me audacissimo in imperitam multitudinem secularium & Monachorum, mulierum & Monacharum, laicorum, pauperum & divitium, Principum & infirmorum, & eorum qui in ipsa morte Poenitentiam agunt, economicè facta, definita, & animadversa fuerunt, sunt ejusmodi.

Si quis secundum naturam peccavit, & in hoc peccato multis annis perseveravit, atque etiam ad senectum usque, praesertim si matrimonio junctus est, trium annorum Poenitentia damnatur, id est, à communione separatur: Eodem modo, & qui uxorem habet, si continuo ad senectutem usque nihil renuens huic vitio sese tradidit. Pariter qui in vitium contra naturam inciderunt, hoc est, vel in jumentum, vel in virum, licet hoc operati, & passi statim deficerint: Ille etiam qui in aucto ceciderunt, hoc est, in proprias sorores ex uno Parente, vel Novicas, vel fratrum uxores, vel patruellum primorum, & oratione ejusmodi. Qui vero in filiam, vel in duas sorores, vel in duos fratres, vel in sororem ex utroque Parente inciderint, vel in filias, virum, * etiam in quatuor annos diffundetur Poenitentia, praesertim si post patratus scelus abstinuerunt, E aliisque peccatis, veluti fornicatione sine adulterio insorduerunt. In quinque vero, sex, septem, usque ad duodecim, si in propriam filiam aut matrem incidit. Similiter si in commatrem, vel in filiam spiritalem quam è sacro fonte suscepit, ejus poenitentia ad annum octavum aut etiam decimum prorogabitur. Eadem ratio de germano fratre, si quis masculis incubuit, maximè si cum didicisset a primo in tertium egit, ut supra nos accepisse scriptum est. Pariter primus qui in secundum egit, ut Doctor & causa mali; Tertius vero qui passus est, si solum

De Antiquis Sacrament. Libris excerpta.

103

Si solum passus nihil egit, minus plectitur. Similiter quoque qui in jumentum marem incidit, præsertim si uxorem habuerit, vel Montachis fuerit, vel magnum habitum gestaverit, vel deprehensus quod varie ista perpetraverit. Similiter qui in mulierem, quod horrendum est, non semel sed saepius egisse probatus fuerit. Qui vero in jumentum vel virum incidunt, semel, bis terue, non ultra; iis duo anni Pœnitentiae ame definiti sunt, maximè si ignorantes sunt, & analphabeti; vel & uxoribus careant, vel intra trigesimum usq[ue] etatis annum, vel aliud quodecumque peccatum commiserint. Qui vero anno trigesimo præterito semel, vel bis, vel ter ista fecerint, & in alia natura vitia deprehensi fuerint, tribus Pœnitentiae annis puniti sunt. Par quoque ratio omnis peccati, quod intra trigesimum annum factum fuerit; licet è maximis sit, clementia tamen & humanitate dignum est.

Debet tamen Confessor inspirare & confidere juventutem, & senectutem, vires & impotentiam, loci differentiam, & modum per quem malum perpetratum est: si sponte impulsus illud fecit, aut alio instigante; si meditatè, aut ex condicione, si ex vino, aut satietate, vel alio modo; aut alterius jussu & timore, aut ex autoritate, vel paupertate hæc, & quæcumque his similia sunt, interrogare & discernere debet Confessor, & hominem, & horam, & locum, & violentiam, & intermissionem, & sic poenas imponere. Similiter & contritionem & pudorem, & animi demissione & moerorem, & formidinem, & fiduciam, nec etiam contemptum, & imprudentiam & superbiam. Hæc à Pœnitente inquirere debet Confessor, postea poenis afficere eum. Sunt enim nonnullæ animæ quæ per bonos mores possunt magna & plura ipsorum mala reddere minora: alias quæ parva efficere majora propter imprudentiam, despectum, & superbiam; ad quem enim respi- ciam dicit Dominus, nisi ad mansuetum & quietum, &c. Illis enim qui secundum naturam peccant, & non sæpe, ut potè citò abstinentes post annum à me parcitur. Si autem contingit eos naturæ esse ardentes, in iis quæ secundum naturam fiunt summè & perfectè judicantur, ita ut poenæ eorum æquiparentur peccatis quæ contra naturam aguntur. Si verò in ea peccata quæ sunt contra naturam inciderint, & perseveraverint, qualecumque sit illud peccatum, majore & perfecta condemnatione punientur, eo quod quæ non potuerunt à natura perficere, electione perfecerint. Eadem ratio eorum qui in peccatis inveteraverunt, & ante senectutem ea non perpetrarunt. Qui verò sine prudentia, hoc est, intra annum ætatis trigeminum, in quodcumque peccatum inciderint, sive scientes, sive ignorantes, vel iterum non meditatè, sed tantum expacto, veniam celeriter consequantur, & paucâ Pœnitentiâ multentur, qualecumque contigerit illud peccatum, etiam usque ad ea quæ contra naturam fiunt, modo peccata media non excedant, & ad ea non perveniant quæ perfectè & absolutè prohibentur, quæ videlicet in divinis canonibus non commemorantur, veluti fornicationes contra naturam cum mulieribus factæ, & virorum in viros affinesque furores exerciti, scelera cum communitibus, & filiabus baptismatis, vel eorum qui in propriam matrem inciderunt, hoc est, qui

Α εἰ μόνον πάτερ, καὶ ποιησεῖς δὲ ἀλάτης, φύεσθαι
δὲ αὐτὸν οὐδέποτε σπεστόν, οὐ μάλιστα εἰ τοιχο-
ῆχον γυαναῖς, η μοτεχός πάτη, η μηγαλόσυγχρονον,
η καὶ Διοφόρος ταῦτα φυσεῖται σπεστοῖς ποιησας. ὄροισις
καὶ οὐ εἴτε γυαναῖς, καὶ τὸ διπλόν, εἰ δέχεται, αλλα
καὶ πολλάκις τούτοις φανεῖται. οἱ δὲ εἰς χαρτόν ή εἰς σι-
δερόν παστότας ἀπαξί, η δέ τοι τεῖς, καὶ τοις τραπεζίοις,
καὶ εἰς μελίαν ἀποκαμψίησαν περίερετ. τοῦ μάλιστα μὲ
ἄγνωστην πάτην η γραῦν ἀγρυπνιαῖς η γυαναῖς πα-
τεῖται, η ἑστοῖσι τὴν τελέσκοντα γένεσιν τοῦ αὐτοῦ πάτη-
κας, η καὶ μελίου παταρίας τὴν οἰνοφεύ πεποιή-
κεσσι. οἱ δὲ ταῦτα ἀπαξί τριῶν παντοτεττεῖ, η δέ
καὶ τεῖς, καὶ ἔξι δύο τριῶν τελάχοντα γένονται, παρ-
εις ἀλλα δὲ πάτην φυσική εἴλεσσα, καὶ εἰς τρεῖς γένο-
ντας ὀπτιτέριμον. ὄμοιος πάτης ἀμαρκία η ἑστοῖσι τὴν
τελάχοντα γένοντα γνομένην πάσιν συμπατέεις αὐτοῖς
δέστι, καὶ τὴν λίαν μεγάλαν τετάρτην.

Οκτας ὁ δεκάδικος τὰς ἔξομολογίστες, ὁφέλη
ὅραι, καὶ πότισα, καὶ γῆρας, καὶ δύναμιν, καὶ ἀδικία-
μίαν, καὶ τόπους Διοφοράν, καὶ πύρα, διὸ τὸ ταχὺ^{τό}
γένετο), καὶ εἰ σκεπτοῦσθε θρύλοις, η̄ τὸ ἐπεργατόστη-
πον, καὶ εἰς ἄκη μελέτης, η̄ ἐκ συμβάσεως γέγονε, καὶ εἰς
ἄποιον, η̄ κόρε, η̄ ψάχ. θηρα; η̄ καὶ τοῦ περιεργοῦ η̄
Φόβον, καὶ η̄ ταῦτα ἔξοσα, η̄ Διοφορά σιωπήσαν, η̄ δια τα-
ποις, δύναμιν, αἰτιασμένην ὁφέλη οἱ αἰαδεχόμενοι, καὶ τὸ^τ
ἀνθρώποις δὲ καὶ τὸ δέρα, καὶ τὸ πότον καὶ τὸ βίον, καὶ τὸ^τ
ἄποιον, καὶ τὰς ὅπλιματα, ὄμοιος, καὶ τὸ σωτηριόν,
καὶ τὰς αἰχμάλιες, καὶ τὰς κατηφειας, καὶ τὸ ἐμφόβον,
καὶ τὸ πιστόν. ὄμοιος η̄ τὸ καταφροτικόν, καὶ ἀνα-
δίπλως, καὶ τὸ ἀπαπείνων. ταῦτα δὲ ἐρμηνεῖον ὁφέλη
οἱ αἰαδεχόμενοι τὸ μετανοεῖται, καὶ τὰς ὅπλιματα.
εἰσι γένος φυγαὶ διωρίδναι Διοφοράν, η̄ τοῦτο, τα με-
γάλα αὐτῶν ταῦτα παριπολλα κακά, η̄ πλοια ποταμού,
καὶ ἐπεργα ταῦτα μηχανῇ μείζονα ἐγγένεσαν, Διοφορά τὸ ἀ-
ναδίπλως καὶ καταφροτικόν, καὶ ἀπαπείνων. ὅπει τὰ γένος
ὅπλων τοῦ, Φονοὶ οἱ Κύροι, ἀλλ' η̄ ὅπει τὸν τραῦλον
καὶ πόσχας, καὶ ταῦτα ἔχειν. οἱ τοῦ τοῦ Χρυσοῦ Φύσεις ἀμαρτίνοντες,
καὶ ἀλιγάτοις, πηγαν ταχίον δύπονθαντες, καὶ εἰς σόλαι-
τὸν συγκεχόμενον) παρέ έμοι. καὶ εἰ ἐπιχρη μᾶλλον τὸ^τ
ἄνθρωπον φύσεως ὄντες, καὶ σὸν τοῦ τοῦ Φύσεως με-
γάλος κείσθω), η̄ τελείως, ὥστε τὰς τοῦτοι Φύσεις
ἴσια τὸ θερμόν ὄντες φύσεως ὅπλιματα. εἰ δὲ γένος
τοῦτο φύσεως πέσοντι η̄ χρεώσον σὸν οἰαδηπόλειον ἀμαρ-
τίαν: μείζον ταῦτα τελείως ἀμαρτημάτων κατεστεότες πι-
μαρτυρόσσαν πηγαν ὅπλιματα, Διοφορά τὸ ἀπέργον τὸν
Φύσεως οὐκ ἔχειν σάπτελεν περιεργόν. ὄμοιος καὶ
οἱ γεγονοεῖτες οἱ ἀμαρτία, Ε μη̄ ἀνυστάτες τοῦτο
γίρες. οἱ δὲ ἄλλοι Φεροπόταμοι, πηγαν ἔσθει τὸ τελεκοίτε-
στες ἵπποι σὸν οἰαδηπότε τοῦτον ἀμαρτημάτιν;
ἔτει καὶ οἱ γύναις πηγαν ἄστοις, η̄ καὶ σὸν ἀγνωστά, η̄ πάλιοι
οὐκ οὖτε μελέτης, ἀλλ' οὖτε συμβάσεως ταχείας Ε
τὰς συγκέροντας, Ε η̄ ὅπληπησι οὐλήγιν λαμβανόπο-
τες, οἵα καὶ ἔστι ἀμαρτία η̄ τυχῆσα, Ε τούτος τὸ τοῦτο
Φύσεις αὐτῶν, τυπεῖ τὸ μέσων τὸ πελείως ἀποτεροβι-
μόν, πηγαν τὸ ἀρχέφαν τοῦτο τοῖς καρόσι, οἷς οὐδὲ
γινακεῖται τὸ τοῦτο Φύσεις; η̄ τὸ σὸν ιδιωσύνη ἀγνοεμα-
τουσίται, τὸ τοσυντίκνονται, η̄ θυγατρεῖσις δύποβατή-
σμαί, η̄ εἰς οἶδας τοῦτο πεπίστοται μητέρα, τούτεστο

K

οι ἀπόλογοις ἄπαντες τοῖς γένεσι, καὶ οὐκέτι ποτὲ τοῦ
τελείωσε, ἐπειδὴ ἀποκριθεῖσιν τοῖς τούτοις τοῖς
πολυτίσιοι, θητεῖσαι τοτε τοὺς μαντεῖαν πεποιησάστας;

Καὶ ταῦτα μὴ τούτοις μακρότερον, εἴς ἣν ἀνάγει^④ ἐχό^γ
χεῖ αὐτόν^⑤ τὸ πάτερ τονούματος φέρει τὸ κανονίας.
τοῖς δὲ τοῖς βεβούσιοις καὶ πάσοις, καὶ θίγησεν αἰχμοῖς
ὅπως σφέρεται, πινετονολογεύματος καὶ ἔγκυροντος
εἰς ἄντα καὶ εἰς οὐρανούς περιποιεῖται, τοῦτο δὲ τὸ
κανονίας καὶ τὸ ἄλλο θιγματίδιον, ἀλλ᾽ ἵνα καὶ αὐτὸς
είσοιτο τῷ μεταγοίας ὄρον, καὶ σὺ ἐλπίσοις γενεταῖς
τῷ ὅπως δὲ ποτοῖς ὀψιποτεῖ διειποτεῖ τῷ μεταγοίας
τομέσιν ἀποκόκθηται, ταῦτα εἰς διεργήσου τέλειαν ἐλθεῖν,
καὶ ὅπως τοῦτον ἐρθυλαΐδην τὸς ἔξομολογεύματος τὸ^⑥ τ
πασσότητα τὸ ἑπτάνη καὶ περιποιεῖται, καὶ ὅπως ὀφείλει ὁ
ἀναδειχθεὶς^⑦ τύπος ἐρθυλᾶν, ἅμα δὲ καὶ τοῦ
ιερού μνημονίου, ὃμοιος δὲ τούτῳ τῷ τὸς ἔξιτον εἰς ιερόγυαλον
ἐλθεῖν, καὶ ἔπειτα πόστα αὐτῶν, καὶ σὺ ποιοῖς χείριστον^⑧,
Φέρετο οὐρανούς ποιεῖσθαι σύναψις, καὶ ὡς ἴσχυεν
ἐργάζειν.

Εἰ μὲν ἀνάγκης χρεῖς τυτέσι Φόβος ἀνθρωπίνος, οὐ
πλεισταῖς, οὐ ἐθικῇ μελεμαζέντες σώματι ἄνδρες οὐ
γυναικεῖς, εἰ δὲ χρεῖς γυναικῶν νομίμων, τελέναι
μνημόνων αὐτοκατόπιν μὲν τὸ προγνοζαρμένων. Οὐ
τῷ τοῦ βεβόστεος καὶ πόστος καὶ δίχης τόπῳ θητίμιον,
εἴπι τὸν ποιητὴν ἀπὸ τῆς τελοῦ, εἰ δὲ γορί-
μως γυναικεῖς, οὐ γυναικεῖς ἄνδρας ὁποιοῖχντες, καὶ
οὐ ποιαροι καὶ πειτε ἔτεσιν θητίμιαδιαστασιν, καὶ μα-
λιστα εἰ πύχοις ἑτέροις πειλαπτοῦν ἀμαρτήμασιν. εἰ
τούτη μὲν Φόβος καὶ ἔχοσις, οὐ τούτη πλωχεῖας ξε-
γον ἔνα, οὐ τὸ πολὺ, δύο. ιερωμένων δὲ γυναικεῖς,
τυτέσι προσευτέρων, οὐ πλειστοῖς, ὅπου ἐὰν πειλαπτε-
σισται, τελέναι θητίμιαδιαστασιν, οὐ τὰς ιερεῖς αὐτῶν
Φορβίσσοι. Υἱόπετρος οὐ πρεγγύσσων.

Περὶ ἱερῶν.

Οι δέκα ἵπεῖς, ἡ Αὐλίκονοι, ἡ τρητούτεροι,
ὅπῃ ἐὰν καῦσηπόσωσι, εἰ χαὶ μίαν Φωρευθῆσιν
πλήσσοις γένη), μητέπι τὸ σύνολον ἴερεγεύεταισι,
κανονεῖτοσαι δὲ ὅπε τέλεστο ἀκάτεκτος, καὶ αἴρα-
νέται τοῖξιν ἔχεταισι, ὅσα εἰδεῖ πλευραῖν ἀναγνώ-
σταις ἀπριθεράσταις σπουδαιῶτες ἀναγνώστης δὲ ἐάν
πέσῃ ἡ τάττε χαῖ, μητέπι τὸ ἀναγνώσον
τριτεραῖς απερχοτείνειν, ἀλλὰ μέρουν αἰτερχοτείνειν.
ἐάν δὲ τῆς πεσόντος χαεῖζηται, ἐναὐ μάτον ἔχεισαν
οἱ τῇ ἰδίᾳ χάρεις ἡ γοῦν ταῖξι, καὶ τὸ ἀναγνώσον ἐσ-
τρεψκοτεῖ. ἐάν δὲ τις παιδίον ἔω, ἡ κοσμικὴ ἡ μοραχ-
κῆ ταῖξι, ἡ καὶ παπαδίτης, Φθαρεῖς δὲ τοῦτον
αὐτὸρος, εἰ μὴ εἰς τὰ μυρᾶς χαὶ μύον, ἐπίκιμαζεῖ
μέν, ἔρχοας δὲ εἰς ιερωσύνην, οἱ τὰ μάλιστα εἰς
ἀπαξί, ἡ δις ἐγένετο. εἰ δὲ πλεῖστον τάττε, ταττόν
εἰς αἴφεράστα μηδὲ τὸ σύνολον ἔρχοας εἰς ιερωσύνης
αἴσιαν, ἡ εἰς Αὐλίκον ἐμβάθμος. εἰ δὲρ χαεῖζεν
οὐχ ἡμαρτεῖ, ἀλλ' ὅμεις τὸ σκῦτον ἐρράγη, καὶ οὐδὲ
ἐνδέχεται) αὐτὸν ἴερεγύησαι. μεμόλυται δὲρ.
εἰς μαλακίαν πέσῃ τοφέ τῷ ιερεγύηται, μὴ εἰδὼς
πονεῖ, καὶ ὅτι αἴπειρυδις αὐτὸν τὸ μὲν δέξας ἴερασύνην,
ἡ δὲ ἄγνοιαν, ἡ περ ἄλλα φυλαρχόρας ἡ αἴ-
ραστη τῷτο ἐδιδάχθη, ἐτι δὲ ὁ αἰθράπτος ἡ σοφὸς

A exterius semel , bis , terve deprehensi intra trigeminum annum à peccato desiterunt , ejusmodi annum unum , vel ad summum duos plectantur , & solum communicent .

Atque haec breviter collecta sunt de omnibus quae ego indighus & insipientissimus de communione constitui, & disponui: dispensationes vero cibi & potus & orationis se habent ut contingit aliquos confitentes inclinare in unam semper, vel variis formas. De communione vero & aliis rebus unusquisque plectitor, sed ita ut intra Penitentiae metas & definitiones continetur, & cum spe bona quaecumque commissa sint, sero tandem per oeconomiam illi impositam se reliquerum, & ad perfectam correctionem se perventurum. Nunc breviter pro viribus, arque ut scimus, explicabimus qua ratione confitentes interrogare & inquirere oportet secundum annorum quantitatem & personas, & quomodo Confessor debet illos scrutari; simul etiam de viris sacratis, & iis qui digni sunt vel indigni qui ad sacrum ministerium provehantur, & quo usque, & in qualibus judicantur.

Si viri vel mulieres sine necessitate, id est, sine timore humano, aut paupertate, in gentili corpore contaminati sunt, si nulla est illis uxor legitima, tribus annis sine communione permaneant, epitimia quæ de cibo, portu, & oratione loco suo præscripta sunt, prout aliquod ex tribus elegerint, subeuntes. Si verò legitimas uxores habuerint, vel mulieres legitimos viros, quatuor vel quinque annis plectantur, maximè si contigerit eos aliis succubuisse peccatis. Si hoc egerunt timore aut potestate, aut paupertate adacti, anno uno, aut ad summum duobus. Sacrorum, hoc est Presbyterorum & Diaconorum mulieres si ceciderint, tribus annis Poenitentiam agant ut virorum interfæctrices; non enim amplius posthac ministeria sacra peragunt.

De Sacerdotibus.

Sacerdotes, Diaconi, vel Presbyteri, si ceciderint, licet semel deprehensi sint, lapsus factus est, amplius nullomodo sacris ministeriis inseruant, communicent verò cum voluerint, nemine ippos ea de causa condemnante, fruanturque lectoris dignitate ejusque ministeriis confidenter fungantur. Lector autem si ceciderit, vel ipius uxor, non ulterius promovebitur, sed sine spe promotionis permanebit. Si vero ab uxore lapsa separatio facta fuerit, in officio suo unusquisque relinquetur, & lector promotionis privilegio non frustrabitur. Si quis cum puer esset E secularis, vel Monachus, vel Clericus, ab aliquo corruptus est intra femora tantum, castigari quidem debet, sed ad Sacerdotium pervenire potest, præcipue si semel, aut bis tantum hoc factum fuerit. Si ulterius deventum est, id est, in posteriora, nullomodo ad Sacerdotis, aut Diaconi dignitatem perveniet. Licet enim ipse non peccaverit, vas tamen ipsius confractum est, nec fieri potest ut sacris operetur; est enim pollutum. Si in mollitiem ceciderit ante consecrationem, nescius quid hoc esset, nec quod hoc prohibet eum à sacris ordinibus recipiendis, vel id per ignorantiam edoctus fuerit ab alio animalium corruptore, aut lector, si vir sapiens est

De Antiquis Sacrament. Libris excerpta.

111

est & pius, vel utrumque, Poenitentiam agat pri-
mum, & postea sic promotione dignus habebi-
tur. Si autem in hoc post consecrationem de-
prehensus est, & in mente quod diximus ha-
buerit, per ignorantiam nempe, aut ab alio
edoctus hoc non esse malum, unius anni Pœni-
tentiam accipiat, & eo tempore a sacro mini-
sterio abstineat, sive punitus ministret. Si pec-
catum iteret, bis tere, non amplius facias ope-
retur, sed sola lectoris functione contentus esto.
Si furatus est magni momenti furta, ad Sa-
cerdotium ne unquam promoveatur, sed in omni-
bus fornicatorum pena plectatur.

Ecce secundum differentiarum epistoli.

Hæ sunt differentiae confitentium, & eorum
qui eos excipiunt, cibi quoque, & potus, & ora-
tionum. Confitentium autem sunt apud me mo-
di deceim à se invicem differentes.

Alius qui pauca peccavit, ita ut in unam per-
sonam, & sponte volens lubensque resipiscit.

Alius saepius, & in multas personas prehен-
sus.

Alius qui secundum naturam peccavit, forsitan
& in unam personam, sed ad senectutem usque
in eo perseveravit.

Alius qui contra naturam peccavit, statim ve-
rò propter Dei timorem destitit.

Alius qui propter infirmitatem, vel calamita-
tem circumstantem ad confessionem se accingit,
vel in ipsa morte confitetur, & moritur.

Alius qui à peccato quodcumque illud sit, de-
stigit, & sic postea quæ peccavit confitetur.

Alius qui peccata confessus est, sed ab iis ab-
stinere non valet, vel non vult.

Alius qui ad Confessionem usque peccat, post
Confessionem à peccato cessat.

Alius qui confitetur & pollicetur se ab omni-
bus peccatis cessaturum, ab una tamen specie seu
persona non posse.

Alii verò qui in exercitibus & præsidiis viven-
tes confitentur se peccasse necessitate, vel timore,
vel dono, vel simplicitate, vel aliis diversis modis.

Horum omnium unusquisque interrogatus
qua ratione ex his decem modis peccavit, id cum
confitetur dicere debet, atque etiam in quot per-
sonas incidit, hoc est, mulieres; similiter mulie-
res in quot viros. Tum qui Deo juvante suscipit
eorum confessionem, interrogat eos quales erant
personæ, ordinem fecutus differentiarum for-
nificationis, hoc est, quot conjugatae, quot mere-
trices, quot viduae, quot ancillæ, quot monachæ.
magni habitus, quot sacratae, nempe Presbyte-
rifæ, & Diaconorum qui in gradu sunt, uxores.
Monachæ enim parvi habitus, & Lectorum
uxores, ut meretrices judicantur. Cum autem
horum differentias, & quantitatem & qualita-
tem confitentes enuntiaverint, & quantum
temporis in unoquoque vitio perseveraverint,
an psarum aliquæ pepererint, vel non, An con-
jugati fuerint, nec-ne, an in utramque partem
peccaverint, an semel bis, tere, & saepius: An
destiterint, vel usque in senectutem insorduerint,
vel usque in diem in qua confitentur peccave-
rint, vel antea cessaverint.

Cum inquam horum omnium differentias

A. οὐ ἀλαζὸς, οὐ καὶ αὐτόπερ, οὐ πικάσιον τοῦ
περ, Εἰ εἴδος αὐτὸς ἀξίουθεν. οὐ δὲ μὴ οὐ πικάσιον
οὐ τύτω οὐλα, καὶ τὸ σκοτόν, οὐ περιπέμψιν,
καὶ ἄγνοια, οὐ παρὰ ἀλλὰ διδέχθεις μη ἐναγκάζει,
λαμβανέται γένος ὑπίκμον, χρετέμην θεοῦ καὶ τοῦ
ιερεγεῖν, καὶ οὕτως ιερεγεῖται. εἰ δὲ καὶ διδύτερον, η
τετάρτον, μηκέτι ιερεγεῖται, ἀλλ' εἰς τὸν τὸν αὐτο-
γάνευτον τάξιν ἐρχέσθαι μέντοι. εἴτε δὲ ἔκλεψε καθα-
λανόντι κλέμματα μη ἐρχέσθαι εἰς πικάσιον ποτε,
ἀλλὰ τὸ τῷ πορταλα λαμβανέταις ὑπίκμον καὶ
τάξις.

I.δὲ τὸ δεύτερον τὸ Διδοφορέν τὸ ὑπίκμον.

B. Καὶ αὐτοὶ αἱ Διδοφορεῖ τὸ ἔξομολογύμνον, Ε
τὸ τύτως αὐτογένημνον, καὶ τοῦτο Βεώσεις, καὶ πόστας,
καὶ ἐνχῶν. τῷ δὲ ἔξομολογύμνον εἰσι πρόποι παρ-
έμοι Διδοφέροντες ἀλλήλων, δέκα.

Εἰ πρὸ τοῦ ὅλιγον ἀμαρτίας, καὶ αὐτοπροσερέτῳ
γνώμῃ μετανόησι, οὐδὲ εἰς τὸ περιστόποι.

Καὶ ἐπερθεὶς ὁ πολλάκις, καὶ εἰς πολλὰ ἀλλὰ
περίσσωπα.

Καὶ ἐπερθεὶς ὁ καὶ Φύσιν ἀμαρτίας, οἵτοι καὶ εἰς
τὸ περιστόποι, ζευγίσας δὲ καὶ γύρως.

Εἰ πρὸ τοῦ ὅλητον φύσιν ἀμαρτίας, τούχοι τοῦ
ἀποκόπου Διδοφορεῖ τὸ τύτων φόβον.

C. Καὶ επερθεὶς ὁ δὲ αὐτοῖς, οὐ τούτασι συμφο-
ρᾶς, εἰς ἔξομολογυμνον ἐλθάτω, οὐ τούτη οὐτῷ τῷ
τατάτω ἔξομολογύμνοις θεοῦ τατάν.

Καὶ επερθεὶς ὁ ταυταίμνον τὸ ἀμαρτίας οἷα καὶ
τοῦ εἰδοῦς εἰς ταγγύσιας τὰ αὐτὰ ἀμαρτημένα.

Καὶ επερθεὶς ὁ ἔξομολογύμνον θεοῦ τὰς ἀμαρ-
τίας, ζευχίσας δὲ τοῦτον μὴ ἴσχυει, ἐγράψει θέλων.

Καὶ ἀλλαγῇς ὁ εἰς τὸ ἔξομολογύμνον ἀμαρτίας,
μὲν οὐ ἔξομολογυμνον δὲ ταυταίμνον.

Καὶ ἀλλαγῇς δὲ ὁμολογῶν μὴ τατάσιον ζευχίσ-
ποιεῖται ταχεῖν, ἐνθεὶς δὲ περιστόποι μὴ διωμάνθει.

D. Καὶ ἀλλαγῇς δὲ οἱ τοῦ τατάν ταχεῖται τατάσιον,
καὶ τοῦτον ταχεῖται τατάσιον τατάν τατάσιον τατά-
σιον ταχεῖται τατάσιον τατάσιον τατάσιον τατάσιον τατά-
σιον τατάσιον τατάσιον τατάσιον τατάσιον τατάσιον τατά-

E. Οὐτοι δὲ πάρτες, ἐχεῖσθαι αὐτοῖς αὐταχειρόμηνον, οὐτο-
ις καὶ εκαῖσθαι εἶμαρτεν, ἀπὸ τοῦ διηγεῖται τύτων περόποιον ὁμο-
λογῶν ὁφελήσειπεν, καὶ εἰς πόσα περιστόπατα ἐπεσει,
τυπεῖται γυναικας ὄμοιας καὶ αἱ γυναικες εἰς πόσα
ἐπεσον ἀνδρας. Εἰ τόπεις ὁ δεχόμενον θεοῦ συν θεῷ αὐτοῖς
τίλιον ἔξομολογυμνον, αὐταχειρόμηνον αὐτοῖς ὅποια ήσαν τὰ
περιστόπατα, ἀπὸ τῶν Διδοφόρων τὸ παρεῖται, τυπεῖται
περιστόπατα πόροι. πόσαν χήραν καὶ πόσαν δύλα, καὶ πόσαν
μεγαλόρημοι μοναχεῖαι, καὶ πόσαν ιερωμέναι, πήροις,
πρεσβυτεροῖαι, καὶ ἐμβάθμαι Διδοφόρων γυναικες.
οἱ γὰρ μηκρόχυμοι μονάζουσαι, καὶ αἱ τῶν αὐταχειρόμηνον οὐτο-
ις πόροι καὶ εστοντοι. καὶ ὅπαι τύτων τὰς Διδοφορεῖς ἐξε-
πισται, καὶ τὰς παστούτιας καὶ τὰς ποιοτητας ἔξομολο-
γύμνοι, καὶ ὅπαις ἐχεῖσθαι εἰς ἐχεῖσθαι αὐτοῖς πατόσ, καὶ
ἐπεκονταὶς εἴδεις αὐτοῖς πόροι, καὶ εἰς. Εἰ εἰςχον γυναικας,
καὶ οὐδὲ εἴδεις, καὶ ημερέσι, καὶ τούτης καὶ αὐτόπετερα, καὶ
εἰσπάται καὶ διε τούτης τετοι, καὶ πόλλακις ἐξέκοπται,
καὶ τούτης εἴδεις, πορειας εἰς την πημέρεσας ἐκείνης στην
ἔξομολογύμνον, ημερέσιον, καὶ τούτης περιστόπατα.

F. Καὶ ὅταν αὐτοῖς τύτων ἐξεπισται τὰς Διδοφ-

K 2

εἰσι.

Antiqui Poenitentiales; Variaque

ρώτες, πάλιν ἐρωτᾶτε αὐτὸς τοῖς τῷ αἵματι μέντος μητρασίαις συγγενείας πιὰς ή ἴδιασιάς ἐπεστιν. καὶ εἰ ἀργός θύραι αὐτὸς ὅπῃ τύπος, εἰ ἐνεργός τοῖς συγγενείας ὅπῃ τοῦ φράστον πάλιν, ή ὁ χειρογόρος ὅπῃ τύπος, καὶ εἴθε ἄποις ἐρμῆταις αὐτὸς τοῖς τῷ φράστεροι φύσιν, μητρασίαις ἀδεσφα, η εἰς παιδίον, η εἰς τὴν Θεόν, η εἰς ὄργανον, η εἰς κορμόποιον τῷ τῷ διεσπερνόντες τῷ δέκατεξ ἑπτά πατερέποστα. καὶ εἴθε ἄποις αὔχοτος η εὐχοτίς φόνος, ὅμοις η εἰς τοῖς τῷ δευτεροῦ διητῆς μαλακίας. καὶ διταῖς εἰναι τοῖς τῷ φράστεροι φύσιν, εἴτε η εἰς ταῦτα, εἰς ἔκεινα δὲ τοῖς, η η εἰς τὰ ἀμφότερα. καὶ ὅπε ταῦτα πάγκα τῷ μετενοῦντες ἐρμῆταις, τότε πορεὺς η δύναμιν αὐτῷ, μᾶλλον δὲ πορεὺς τῷ κατάκτηντι, η τῷ παπιστίου, πορεὺς τὰ δάκρυα, η τῷ ἐλεημοσύνῃ αὐτοῦ, οὐδὲ ὅμολογοι, η ἕχει ισχὺ τῷ θεῷ δοῦλου, η εἰς πέλαθον πορεὺς τῶν ζέσποτων αὐτοῦ πίσιν, η εἰς περιθεσόν, διδόνει αὐτῷ ἔγγραφον τῷ τοπείμηνοι.

Καὶ τοῖς μὴν τῷ κοινωνίας ὁσ τὸν αὐτόπερ εἴρηται, η εἰς τζένον, η εἰς δύο η εἰς πετράρχη, η εἰς πάντες, η εἰς ἑξήκοντα, η εἰς δύο * συγχωρέτων τοῖς δὲ βεβάστεσσι η πόστοις ὡς ἔχει τὸ ἐκάτηντο φύσις η ισχύς, περιττα. η εἰς μὴν λειτεργίας η ὄποις εἰστέρχονταις δὲ τὸ ἐπειγόντον, η εἰς τὸ ὄρθρον, η εἰς τὰ ἄλλα, ἀκόλυτον εἰναι η τά φῶτα η τὸ πάχος η τὰς τρεῖς ημέρας, ητοι τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ, τῷ μεγάλῳ σαββατῷ η τῇ μεγάλῃ κυριακῇ, η τῷ μητίμῳ τῷ ἀγίῳ η τῷ πατριθόμινον ἀποσάλων, ἀπὸ κοινωνίας ὀφείλειν ἀγίασμα πίειν τὸ ἀγίου θεοφανίου, η αὐτῷ οὐρανοῦ ὁ μὴ μοναχός πυρὸν η ὁδόν, οὐδὲ κορυφαῖς κρίας. ἐρμῆταις δὲ η εἰς ισχύστους εἰπεῖν πατέστητες πατερέποις, η ὁ ρῆμα μὴ ισχύων εἰπεῖν, ητοι ητοι τοῦ κείνου).

Τρεῖς δὲ τὸ ητοῖς ἐμέτοντες τῷ φράστεροι η τοῖς τῷ πόστοις τοῖς πάντας ὀπτικούς αὐτῷ γάρ άραχετοις η τοῖς πέτραις ὀφείλειν γίνεσθαι, η εἰπὲ γυναικῶν η αὐτράν κορυφαῖς τοῖς η μοναχῶν. αἱ δὲ γυναικες φάνοιται πάντας πλείστα ἐρμῆταις, η εἴρηταις φθάνεισι. φθάνεισι γάρ η ὅπῃ μαγιστροῖς η φαρμακειῶν τοῖς αὐτράν τοῖς πεπιστίσαι, μολύποις γάρ η η τοῖς συντρίσαις τῷ καταμπτόντοις αὐτοῖς. τοῖς αὐτράν μὲν εἰδόταις. η εἰς φόνος δὲ μερίσαις τρόποις η περιθεσόν τοῖς αὐτράν κατατελμάνοι. Εἰ δὲ τοῦ πορεύεσθαι τὸ συλλήφταιος ποιοὶ κατατελμάνειν τὸ μήτραιον μὴ συλλαβέσαντες ποιοῖσθαι, τυπεῖται η μῆτρα φονεύσαι, ἀλλι δὲ μὲν τοῖς σύλληψαι, ποιεῖται η τέλειον βεβέρων γνωμῆταις οὐκείσιοις. χρεῖσθαι οἰστέρων ποιεῖσθαι τὸ ποτηρίγυρον η μοναχίζονται δὲ ὡς οἰστέρων, η αὐτοῖς αἱ περιθεσόταις η ὄλως περιεισθεῖσαι μὲν οἰδέμην τοῖς αἰσθητοῖς. Οὗτοι δὲ ἀπειποῖς ἀπὸ τοῦ τελεῖν τύπον τῷ φράστερον γάρ η ὀπτικούς λαμβανέστωσιν, ἀνθει δελίδων η σέλων. οἱ γάρ δουλρήχται αἱ δελίδεις ποτέ τῷ θείον ἐκπανοιάδησαι κατόνται, τοῦ ημίου η μόνον τὸ ὄπτικοντες λαμβάνειν, τῷ τοῦ μητρίου φόνον οὐ τῷ ιδίᾳ ἐξεστι.

A declaraverint iterum interrogabit eos de incestis: Nunquid in consanguineas, aut affines incidentur? Si deprehenderit in eis aliquod ejusmodi peccatum, si conversi sunt à secundo consanguinitatis gradu iterum ad primum, vel non: Hoc enim pejus est. Postea inquiret ab iis peccata contra naturam. Num in virum, in puerum, in jumentum, in volatile, in puellam ante tempus sedecim annorum definitum incident? B Postea interrogabit eos de cæde voluntaria, & involuntaria, simul & de gravissima & duplice mollitie. Et cum aliquid ex his parvum vel magnum fecerint, an raro vel saepe. Si longo tempore perseverasse eos deprehenderit, interrogabit an in mediā partem, an in totum? Et si in ea quæ secundum naturam sunt, multa peccaverit, non tamen in ea quæ contra naturam. Si & in haec, in illa verò non, vel an in utraque. Ista omnia cum à Poenitente sciscitatus fuerit, tum secundum vires ejus, magis verò habita ratione compunctionis & humilitatis, & lachrymarum, & eleemosynarum ejus quas se daturum profitetur, vel dandi facultatem habet, tandem ipsius ferventis fidei, & propositi, scriptis tradet illi Poenitentiam.

C De communionis concessione ita agetur, ut superius dictum est: in annum, 2. 3. 4. 6. differri poterit: Cibi verò potusque disciplina, ut uniuscujusque natura, & vires ferunt, definita est. Quod ad Liturgiam mattinet ** & sic ingredi. In vespertinis autem & matutinis, aliisque officiū stare licebit illi in quocumque templi loco voluerit. In Christi autem Nativitate, & Epiphania, & Paschate, & tribus diebus, videlicet magna feria quinta, magno sabbato, & magna Dominica, & in memoria Sanctorum, & celebratissimorum Apostolorum vice communionis danda est illi in potum Epiphianæ sanctificatio, & sic si Monachus est, licentia dabitur illi casei & ovorum; carnis vero, si secularis. Inquirendi etiam, si possunt dicere personarum numerum, nec-ne: Qui enim numerum declarare non potest, ut luxuriei perditæ ganeo judicatur.

D Tres hactenus fuerunt apud me de cibo potuque in quamlibet Poenitentiam imponendis differentiae. Interrogatio enim eadem & idem judicium fieri debent de mulieribus, & de viris, secularibus & Monachis. Mulieres tamen videntur quodammodo de pluribus quam viri interrogandas & inquirendæ. Incidunt enim saepius quam viri in Magias & beneficia. Contaminant quoque consuetis suis menstruis viros ignorantes. Cædes quoque mille modis perpetrare audent in conceptionibus. Alia quidem ante conceptionem herbis quibusdam matricem poluit, ne concipiatur festina præveniens, hoc est, intra mensem foetus occidens: alia verò post conceptionem: aliae verò foetus perfectè formatum aliorum jussu suffocant. Mollitie etiam sese contaminant mulieres non secus ac viri; illæ etiam quæ in virginitate degunt, quæque nullum omnino virum qualém cunque expertæ sunt.

E Omnes isti secundum triplicem horum differentiam Poenitentiam accipiant, præter servos & ancillas. Servis enim & ancillis divini canones dimidium tantum Poenitentiae jubent imponi, eo quod, ut ajunt, sui non sint.

Prima

A-

Prima. definitio.

Prima poenae imponendae definitio spectat ad omnes servos etiam atque ancillas, taleque mea sententia omnibus dandum est epitimum, feriam secundam, & quartam, & parvissimum oculum solum comedere praeter tertiam & quintam: Sabbato vero & Dominica omnia comedere non prohibetur, nec ulla cibi, potiusque qualicumque sit abstinentia, multandus est, idem dicendum est de omnibus festis Dominicas, & sanctissimae Virginis, & Praecursoris, & duodecim Apostolorum, qualemunque sortitus sit nomen, qualis quantave Poenitentia ipsum maneat; neque quartam feriam, neque Parascevet in tali festo observare debet. Similiter in dodecaemero, & in septimana Paschatis omne cibigenus est illi remittendum. A Dominica autem Antipaschatis usque ad festum omnium Sanctorum uno modo quartas & Parascevas observare tenentur, in ceteris vero omnibus carnem comedere. Secularis quidem ut dictum est, quartis sextis feriis a carne abstineat, Monachus vero a caseo & ovis. Duabus autem carnispriviis Septimanis nihil illis prohiberi debet; Monachis non caseus nec ova; nec secularibus caro, prater earum quartas & sextas: Eas enim si possibile est integras & illibatas observare oportet, etiam sine piscibus, & ad vesperum usque jejunare: Definitum enim hoc est a divino canone, exceptis semper, ut dictum est, festo Paschatis, & dodecaemero, & Pentecoste. Ita autem stricta debet esse observantia, ut neque propter Amicum nihil qualemunque sit, relaxare debeant: Nescio an hoc facere possint propter infirmitatem, aut aliquam aliam magni momenti circumstantiam. Omnibus Poenitentiam agentibus, si fieri potest, vini mensura est concedenda, praeter Sabbathum, Dominicam & festa: Secundis, quartis, & sextis feriis nihil vini praeter libram unam quaque die illis concedi debet. Si quis vero potest illis tribus diebus nihil prouisus bibere vini, magna mercede cumulabitur. Veruntamen confessor uniuscujusque naturali sententiam & animi habitum dignoscet, & si conductus, vini amplius aliquid praeter mensuram definet. Constituimus autem seculares carnis non esse participes in Quadragesimis Sancti Apostoli Philippi, & duodecim Apostolorum, Monachos vero casei & ovorum, praterquam in Heliotropio Praecursoris si volunt; & in Sanctis Sanctorum. Hoc autem illis conceditur, si inedia aliqua laborant. In magna Quadragesima, si fieri potest seculares pisces abstineant praeter sabbata & Dominicam, Monachi autem oleo. Si vero solas tertias & quintas ferias solvere voluerint, illi pisces, hi oleo abstinebunt, Nescio cum decubunt, si possibile est eos vinum non bibere praeter sabbata & Dominicam. Si necessitas urget aut pusillanimitas, aut desiderii voluptatis, aut causarum rationabilium, & prorsus abstinere nolunt, tum omnes Poenitentiam agere volentes secundis, quartis, & sextis feriis ne vinum quidem odorabuntur, & maximè prima hebdomada non omnino bibent, ultima vero sive magna, illius magno die quinto usque ad pauxillum vini concedetur.

Op̄. Ὅροι.

B- Οὐτοὶ αὐτὸι ὁ Ὅροι οὗτοι διατίθεσθαι πάντας τοῖς δύλοις καὶ δελιδόν, παρὰ εἶποι διδύλωματα εἰς πάντας τοῖς δύλοις δικαιούμενοι. διδύλεσσι δὲ καὶ τελεσθα καὶ φυγοποθεῖσιν εἰδένειν μόνον, πάντα εἰδίειν πολεμῆσιν, σαρκαστικοῖς δὲ καὶ κυνηγήσιν, πάντα εἰδίειν δικαιούμενοι, μηδὲν πινθρώματι, οὐ πόνατι τοῖς οιονοῖς θεοῖς μαίδας. διμοῖς γε εἰς πάντας ἐργαῖς διαποτίκην, τοῖς τοῖς παναγίας θεοῖς, καὶ τοῖς παρεδρόμοις, καὶ τοῖς διδύλοις ζεύσολον. οἷα δὲ λάχησον, οἷα καὶ ποσοῦ θεοῖς μαίδας, καὶ μίτι τελεσθα μίτι τοῖς φυγοποθεῖσιν Φιλάρτην δι τὴν ποιεύτην ἐργαῖ. δροῖσις καὶ τὸ διδύλοις πολεμῆσιν εἰδένειν. πάντα δὲ τελεδροπορευοθεῖσις δι μόνον κορυκίος, ὡς ἔρη), κρατεῖται τὸ κρέας, οὐ δὲ μοναχοῦς τὸ πυρὸν καὶ τὸ ωά. εἴναι δὲ αὐτοὺς καὶ τοῖς δι διποκρέσι διούς ἐβδομαίδας, ἀκολύτους, εἰς πάντα, τούς τε μοναχοῦς εἰς τὸ πυρὸν καὶ ωά, καὶ τοὺς κορυκίους εἰς τὸ κρέας, αἴτιος τοῦ τελεδροπορευοθεῖσιν αὐτῶν, πάντας γάρ τοπε διούγησι κρατεῖται εἰς δινατοῖ, οὐ φαεῖς καὶ τοῖς δι δι τηγένεισι. ὑπερταγή γάρ τοῦ τοῦτο τοῦτο τὸ θεός τοῖς κατόντοι, αἱ δὲ, ὡς εἴηντοι, αἴτιος εἰστησι καὶ διδύλοις πολεμῆσιν, καὶ τὸ πεπτικότης, καὶ μίτι εἰς Φίλον τὸ άνοικον κατελένειν αὐτοὺς, οὐκ αἵδε εἰς κατέτειν, οὐ μεγάλην ἄλλην τοξίσιον ἔχειν δὲ καὶ οἵτις ὄρος τοῖς θεοῖς μαίδας, εἰ δινατοῖ πάντα, ἐπίτοις σαββατοκειμένοις καὶ ἐργαῖ, δουκαρίτως δὲ διδύλεσσι τοῖς τελεσθα μίτι τοῖς φυγοποθεῖσιν, τούτοις μίαν λιγερά πίνειν τὴν πίνεσσι. εἰ δὲ πις δινατοῖ μετέ τὸ σινόλον τοῖς πεντε πάντας πίνειν αἵτινα, μέγαν μαδὸν ἔχει. ὅμως οὐ ἐκεῖται Φύσις, οὐ καὶ γηώκη, οὐ τὸ θεότητον, οὐδὲ αἰαδεξαμένης θεογγιαδήσιον, οὐδινούτα, καὶ πλέον τοῦ ὄρος πίνειν. τοῖς δὲ πειραρχοῦσι, τύπον ἄγιον ζεύσολον Φιλίππων, καὶ τὸ διδύλοις πολεμῆσιν, κρέατοι μηδὲ μετέχειν τοῖς κορυκίους καὶ διεξομήν, τοῖς δὲ μοναχοῦς εἰς τοῦρας Εἰς ὀᾶν, πλέον τοῦ παρεδρόμου τὸ ιλιοτόπιον, εἰ δέλφοις καὶ τὰ ἄγια τὸ ἄγιον, καὶ πάντα δὲ εἰστίνεις αἰστηκούστα. τὴν δὲ μεγάλην πειραρχοῦσιν, εἰ δινατοῖ, τοὺς κορυκίους μὴ μετέχειν, πλέον σαββάτου καὶ κυνηγήσιν. εἰ δὲ αἴραγκη θεοί τειχεῖται ὀλυμπίους μόνιοις μαίδας, οὐδὲν τοῖς μετάνοιον πειραρχοῦσιν αἴτιος, εἰ πολλῶν διδύλων αὐτῶν, καὶ τὸ περισσότερα, τέσσας διδύλεσσι τοῖς τελεδροπορευοθεῖσι μηδὲ διούλας οἵτις τοῖς μετάνοιον πειραρχοῦσιν αἴτιος, καὶ τὸ μάλιστα τὴν πρότινην ἐβδομαίδα, μίτι τὸ σινόλον πίνειν, τὴν δὲ εὐχάριτην πίνειν τὴν μεγάλην τὴν μεγάλην πέμπτην, καὶ τοῖς διούγησιν πίνειν.

C- D- E-

A

Op̄o δέκτη.

Καὶ οὗτοι μὲν ὁ σεβάτ^{ος} ὁρ^{ος} πορφύριοι συμπο-
λεγοῦσε, καὶ τὸν αὐλαῖον τὰς Αγίας Φιλορέως τῆς λεγε-
ναῖς. οὐδὲ δευτέρου οὔποτε. εἰναι δὲ διάκονος οἱ θεο-
τικοὶ μητροὶ τοῖς τῷ οἴκῳ μαλλοὶ γένονται, εἰ τοις
ροῦται, τὰς μητροτροπεῖς παρεχομένας μητρο-
τροῦσαις οἷς, κατελεπονται αἵρας παντάπαιοι, τοι-
ποιοι οἱ μητροί χρέα^{ος}, καὶ τούτοις ὁ φαῖτος
μητρούμενοι πάλιν ἔλατοι μόνον τὰς δὲ μοναχάς τοις
οὐκ οὐδείσι, γένονται ἔλατοι. τὰς δὲ ἐπιρρεας διορίζε-
ταις τῆς ἑβδομάδ^{ος} εἶναι ἀκολύτας καὶ πάντας οἱ
πάσιν, ὅπερ εκάρτον ἐπαγγελματίσιον, τοτέρους, εἰ
μητροί μητροί εἰς πάντα καὶ εἰς χρέας, οἱ δὲ μοναχοί^{οι}
εἰς πάντα, καὶ ἔως τύρα, οἱ δὲ γαλακτοί.

Op̄o τέττη.

Οἱ δὲ τέττη^{ος} ὁρ^{ος} εἰς Διποτίας γένος οὖτοι. εἰναι δὲ
οἱ οὐταὶ ἔποι, ή Αγία Φιλοποία, ή Αγία χειροδο-
ξία, ή δὲ ἀσθενεία, ἵνα ταύτας μητροὶ τὰς πρεσβύτερ-
ες Φιλάπτωσι τὴν ἑβδομάδ^{ον} τοις τῷ τοῦ ὄπιτημη-
στοις αὐτῶν χρόνῳ ὀλοάγνοις. ἔλατοι δὲ οἵα εἰδίσθον
οἱ μοναχοί, οἱ δὲ μητροί καὶ ὁ φαῖτος. ταύτας δὲ
τὰς λίαν συμπαθήτεροις οικονομίας, ἀδέα ὅπερ μέλ-
λω κατάκρινας ὅπερ τῷ κοινῷ πάντων κελτύ^{ος} γένεται.
ἄλλα δέ μητροις κρυπτῶν τὰς οἱ τοῖς τούτοις κεφαλῆι,
ἢ ὃς αὐτομπαθῶς ἐπανεψήνει, εὐχάριστος δὲ ἵνα ποιῶσι
Αγία τῷ προτίμερο, πρεσβύτεροι, καὶ ὅταν εἰδίσθον
μελλωσι, οὐ οὐ τῇ ὥρᾳ τῷ δείπνῳ, ὅταν καρκίνη^{ος}
τοις τούτοις. καὶ δὲ εκάρτοις βύχοις ἵνα λέγωσι δι-
ιδιάτοις τὸ πεντηκοστὸν φαλμόν, τὸ τετσάγιον, τὸ
πάτερ ιημῶν, τὸ κύριε ἐλέόντος ἐκάρτο. τὸ δὲ θεός
εἰλάσθι μοι τῷ ἀμαρτωλῷ πεντηκοστᾷ, τὸ κύ-
ριε ἕμαρτσον, συγχάρησό μοι πεντηκοστᾷ, καὶ μετε-
ροίας πεντηκοστᾶ. οἱ δὲ μητροὶ οὐταὶ παρεργάτημοι, τὸ
ιημονικόταν. οἱ δὲ μητροὶ, καὶ τὸ πρίτον τούτον.
εἰσὶ γέροντες ή ἀσθετήτυμοι, ή ἀσθενεῖς, ή γέρο-
ντες, ή ὅπερ ταξίδιοι, ή πέντε δελέσις, ή πέντε
πέντες πιστοῖς συναθέρνομοι, ή Αγία τῷ τοῦ ὄφειλε^{ος}
οὐαδερόμην^{ος} αὐτῶν πάντα πάντα ἐρειπῶν, καὶ τὸ
ἡθοῦ, καὶ πλινθοφίων, καὶ τὸ περιθυμιαν, καὶ τὸ
πάχη^{ος} τοῦ, καὶ τὸ γκωνιαν, καὶ τὸ ἀσθοφον, καὶ τὸ ἀγ-
ριόν, καὶ τὸ ὄπιτημηδόν, καὶ τὸ πλάστον, καὶ τὸ πιστόν,
* καὶ τὸ καθεζόμενόν, καὶ τοῦτος αὐτῶν διδόνει καὶ
τὰς βύχας καὶ τὰ ἄλλα. σιδήρης γάρ εἴς πνοις καὶ
δύο μήνας βύχας τὸ προτίμερον διδόνει, εἰ ἔποι καὶ
μίαν. οἱ δέκτη^{ος} γέροντες, οἱ ὀλιγοτραπεττοί^{οι} τοις
περιθυμιαν^{οι} σφοδρότεροι, καὶ μακροτεροις ὄπιτημη-
δής. ὅπως δέκτη^{ος} πάντοις αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ
μητροὶ λάβοι τοῦτο τὰς περιθεστερούς Διποτία-
μηδής, καὶ μητροὶ μίαν, ἀλλὰ καὶ Φύσις καὶ περιθε-
στερον κατέναι^{ος}, καὶ καθεδή τοῦτο τῷ συν θεῷ κατεῖ-
αὐτον; ὡς Φύσις καὶ περιθεστερούς αὐτοῦ ἔχει. καὶ τά-
λιν ἐσδέχεται ἵνα δὲ πολυαμάρτητο^{ος} καὶ πάθημ^{ος}, καὶ
ταῦτα καὶ συμπαθήτεροι, ἵνα καὶ δέκτης οὐσία
πάντα καὶ συμπαθήτεροι, ἵνα καὶ δέκτης οὐσία

Secunda definitio.

Sic definitio prima, mea quidem sententia complectitur aliorum differentias, atque etiam cuiuslibet temporis. Secunda vero sic se habet. Si Poenitentia affecti non possunt secundum hanc definitionem, vel potius nolunt, secundas, quartas, & sextas ferias ne quidem odo-
rari vintim, omnibus saltem modis obseruentur casas puras, hoc est, seculares carnem, caseum, & pisces ne gustent, præter oleum solum; Monachi autem nisi sint infirmi, neque oleum. Alios vero duos dies hebdomadae in omnibus, & secundum omnia liberi esse debent, ita ut juxta uniuscujusque professionem comedant, hoc est, seculares omnia, etiam carnem; Mo-
nachi autem omnia, ad caseum usque ovum, & lac.

Definitio tertia.

Tertia definitio quæ ex indigentia manat, est ejusmodi. Si tam remissæ libi impositam Poenitentiam non sequuntur, vel propter voluptatis amore, vel propter vanam gloriam, vel propter infirmitatem, ita ut tres illos dies septimanæ quandiu durat ipsorum Poenitentia integros & illibatos non observent, oleum Mo-
nachi, & insuper pisces seculares comedant. Hac œconomica canonum dispensatione clementiore, & hominum infirmitati nimium compatiente scio me à communi omnium Judice Deo condemnandum fore, sed tamen prestat sic in ejusmodi judicari, quām ab omni affectu alienus laudari. Orationes signatur noctu diuque tres faciant, mane, & cum comeduntur sunt, & in hora coenæ, & cum ad somnum nocturnum secessuri sunt. In unaquaque oratione dicant Idiotæ quinquagesimum psalmum Trisagion, Pater noster, Kyrie eleison centies, Deus pro-
pitius esto mihi peccatori quinquagies, Do-
mine peccavi parce mihi, quinquagies, & me-
tanoias quinquaginta faciant. Qui hoc facere
noluerint, prestant medium partem. Qui ne
hoc quidem, tertiam partem. Sunt enim qui-
dam animo segnes, aut infirmi, aut senes, aut in
exercitu, aut à servitute, aut ab extrema pauper-
tate compulsi. Propterea tenetur Confessor ipse
hæc omnia inquirere, & mores, & educationem,
& animi alacritatem atque ejus contrarium,
scientiam, insipientiam, vite relaxationem,
canonum & promissionum observationem,
davitias, paupertatem, * & iuxta hæc orationes,
& alia imponere. Fieri enim potest ut quibusdam
toto die duas tantum imponantur orationes &
quibusdam una. Fieri enim potest ut qui patens
peccavit, & animo est prompro, vehementius
& diuturnius puniatur, ut non tantum remis-
sionem peccatorum, sed etiam mercedem re-
portet, ab eo qui mentis propositum recipit, &
non tantum ex ratione una, sed secundum rei
naturam, & animi propositum judicat, & au-
xiliante Deo judicetur ab eorum judice, ut fert
ipsius natura & intentio. Contingit iterum, ut
qui multa peccavit segnis sit & infirmus, tar-
dus & vecors, atque ideo multò levius & hu-

ma-

manus secundum omnis excipitur, ut velic aliquando salvetur, & non pereat. Qui autem considerantes peccatorum multitudinem, id est, in qua magna & horrida mala ceciderunt, & secundum ea Poenitentias imponunt, sic agentes, primum Deum ut reportet non cognoscunt, qui vult omnes servari; deinde etiam proprias animas per hanc omnia perdunt. Qui enim animam Deo spondere vult & tradere, ipsam Dei nostri misericordiam & humanitatem qui pro nobis homo factus est, in corde habere, & conservare debet.

Ante haec omnia debet qui Confessionem alicujus excepit, eam in Ecclesia, aut alio quodam loco secreto excepere, verbis placidis benignè cum compellare, menteque hilari, veluti ad splendidum prandium cum vocaret, ipsum monere & exhortari, ut confiteatur & dicat coram eo se peccatorum magnorum & minorum reum esse: deinde dicat Psal. 69. cum Trisagio, & precentur una paululum, curetque eum caput aperire si vir est, neque prius omnino utroque sedere oportet quam confitens omnia compleverit, interrogatus videlicet particulariter de omnibus quanta, qualia. Cum autem perficerit, ille quidem dicens; hic vero audiens, & inquirens, & dijudicans quae audierit, cum, inquam, compleverit Poenitens, dixeritque se nihil amplius habere, ipse vero non dimittens quae non judicavit, vel non interrogavit, vel quae Poenitens aut oblivione aut pudore tacuit, tunc in terram se dejectet, jacebit & se non erigit, ipse sacerdos adprobabit ejusmodi, & eo jacente sic dicere incipit.

Oratio.

Deus qui propter nos homo factus es, & totius mundi peccata portavit, omnia haec frater quae indignitati meæ confessus es, benignitate sua maxima boni consulat, omnia tibi condonans in hoc seculo & in futuro, qui vult, sustinet, & donat omnibus salutem, qui que est benedictus in secula. Amen. Tum ipsum erigit, & ut propriam animam amplectitur, & si fieri potest manum suam ipsius collo imponit, ipsi dicens: Hæc omnia frater ab hac hora sunt super me, præsertim si eum confinxerit intollerabili aliqua tristitia submersum. Postea cum ipso sedet, cumque hilari facie interrogat, quem Poenitentiam ex tribus predictis velit accipere. Imprimis autem jubet eum de omnibus bonæ esse spei, & hoc ante omnia ipsum severè monet: Mandatum habes frater à Domino Deo nostro, si quid mali agere ab hoc tempore tibi contingat, ut mihi omnia libenter, & cum animæ gaudio confitearis ubicumque fuerim. Atque hæc de istis. Monendi sunt insuper genua in orationibus non esse flectenda, sed solas prostrationes esse facientes omnibus Sabbaris & diebus Dominicis; in festis Dominicis, in Dodecaténero: Similiter in diebus à Paschate usque ad festum omnia Sanctorum.

Αριθμος, τοι μη επικεκριθει, οι δι βλέποντες εις πληγαν αμαρτησιαν, τάπτεν εις μεγάλα και' διπλα σκληρότερας περιστασις, και ούτοι ποτε τοτε διδόσσονται θεοποιεις, ουται εργατοι μην ποτε θεον, οι δει, οι γνωσκοι, οι θεοι παντες σωθησαν, δευτερον δι πατερας ιδεις πολισταις δι αυτων ζπολύτοι Φυχάς. ο γραφη ψυχας θεοι θεοι εγγυησαν θέλων, αυτων ονειρειν την ουκιπαθειαν, και φιλανθρωπιαν διφειρε έχειν εις περιστασια, τε δι ημας σταθεροποιουσιν Θεοις αγαρεις γενονται.

Περι πάρτων δι τηταν, διφειρε οι εξομολογησι διχρυσος πιστος ο επικλησια, ή αλλω πιν κρυπτω τοτε, ποτεντει ει διόματι, χρησιοι περιβλεπται, ή και θεοι ειδεισι λαμπρων περιτον παρτει παρτειον η αμαρτησιον πάρτη μεγάλων και μεχρι θεοποιης ουτενινον σιώπιον οκείνος εναντι λέγειν, οι διατα η ξεινοι φαλαινοι λέγειν μηδε ποτε τελοποιησι, οι συνδυασθεις αυτων μηκροι, ζποσιεπάζειν δι αυτοις η κεφαλαι, ειναι απειρον θει, και μη το ουνοι αμφοτεροις χρησιοι, ην δι πληρωση περιστασι οι εξομολογησι, απανευρόμενοι διλαμδη λεπτομερεσι περι πάρτων και ποσιν και ποσα. οι διαται ουσιτελεσηι, σπειρι η λέγειν, θεται δι αιχνην και έρθιναι, η δι αναστην την αιχνην, οτι ποινην ζποπληροται οικτην ειπειν, μη εχει άλλοπι, η θεται μη εφισιον δι ουκ ανέστηει, δι ουκ θρότησε, και εις η αιχνης η θεται λίθιαι, δι δι αιχνηις ουκ επι, τοτε πριντεις αυτοι θει η γη, καινας και μη αντισταθει, και οπενχηι αυτων τοιαδι, η σινεις αυτοις καθαγιασμησι πολησηι λέγειν θεται.

Ευχη.

Οι Θεοι δι ημας σταθεροποιεις, η παντος ποτε πορειας της αμαρτησιας Βασιλειοι, αισις την αυτον πετηγαθει πεποτην, η ταυτα πάντα αδελφε αναδεξει, η ουτην ουτοις αυτοις τη έμη εξειπας αναξιοτητη, συγχρησι οι πάντες η τω ποτε αιδονι και σι τη μέλλον, ο θέλων, και μην, και νέμεν απάρτων την σπηλαια, οι δι ειλογησεις της αισιοτητης αρινην και τοτε αντηι αισιοι, κατεφιλει οις οικειαις Φυχηι, ει δινατη δι ην την χειρας αυτοις πεινειν θει η εισιτος τερζηλοι, λέγειν αιτη. θη έπεισει ταυτα πάντα ζητη τοις ην αδελφε έτοις ημεις. οι καλισται ει ιρα δισιρι ουτοις αφοριτης λύτης Βασιλιζόμενοι, και μη ταυτα κατεξεται μετ' αισιοις, η επειρωται απο Φαιδρη τη φρεσκωτη, ποιοι αρχη ζητη την θελην Σύλοισι λαζανη θεικημοι. οι αισιοις δι ειληπτηι αισιοι ποιων και πάντα. και τητο θηικημαι αισιοι περι πάρτων, οπι οισθληη έχεις αδελφε ζητη κυριος τοις θεοις ορθοι, ινα επι ην ζητη τοις ην συμβαι οι ποτροι ποτησαι, ινα απαντηι ροι η χαρη Φυχηις ουτενινοις εξομολογηη ζητη δι ειμι. η ταυτα μην ζητηται, τας δι πάρσαι ουτενινοις, και ησας διαστοληις, και τη διδονειαιμεροι, διοισις και τας ζητη τοις πάρσαι ημερας ην η αγιον πάρτων μη γρηγοριτηι η ταις ειχαις, αλλα μηται περσοκωπι οις ποιην και πάντα.

Καὶ οὐτι μὲν καὶ ὅροι τῶν ποιῶν μοδέτων· Αδιδεμένης σπουδοτάτης γένεται διανοήστος τοῦ βούθεας. Μηδωκεν ήμεν ὁ μεγας Βασιλεὺς οὐποτε, ἡπει ταῦτα πάντα γε φαῦλη, ὥστε τὰς χαρκὰς μοχυμάζειν τὸ μετενοίας, καὶ γέρας ταῦτα τετράποδα γένεται καὶ αἰρετοῦται, ἀλλὰ τῷ τεύπῳ τὸ μετενοίας πεστοῦται. ἔξοτα δὲ ἔχει ὁ εἰπιτεστότερος τοῦτο τὸ γένειον Φιλανθρωπίας λίγεν τοῦ δεσμοῦν ἡ Φιλανθρωποτερος μὴ διταν τὸ θερβάλλον τὸ ἐξομολογούμενον ὄφεν τὸ ιαντητικόν, εἰς τὸ ἐλαττώντα τὸ γένειον τοῦ θηλημάτων, οὐκ ἔτη καταγένεστος ἀλλαγῆς, τὸ οὐτοῦ τοῦ γε φαῖς ισοείς γνωστές γένονται, τὰ μὲν μετέοντος πόνου ἐξομολογούμενας ταχέας τὸ γένειον Φιλανθρωπίας καταλαμβάνειν, εἰσ δὲ μυστητικάς τοις ἔχοις τὸ ίδιον πατέον, καὶ τὰς καὶ τὸ διαγελούσιν ζεῦς μὴ καταδέχονται, γέδεις ήμεν ταχέας αὐτὸς λόγος. ημεῖς γοῦ λαβεῖς αὐτούς τοὺς ἀνιλέγοντας, δεδιδάγμενα αὐχένεν, ὅπις αὐτὸς αὐτὸς τὸ σταυρὸν ψυχέν, μὴ κατεδέχομενα τοῖναι αἱματίους ἀλλοίας συναπόλλητος, ἀλλὰ Φοβηθεῖτε τὸ Βαρύ κείμα, καὶ τὰς Φοβερές ήμερας αφεθεῖτε οὐρανούς, εὔροτε, τοις τούτοις συναπόλλητος μὴ βγαλθαῖν, εἰ γέρει μὴ ἐπαίδειον ήμερας αὐτοῦ Φοβερέας τὸ γένος, καὶ τὸ πληκτούτα πληρεῖ εἰς αὐτὸν ήμερας γένονται, ὅπις Δῆμος τὰς αἱματίας νέκτης κατελίπει τὰς οὐρας οὐρας, καὶ παρεδρήτης οὐλαστρεῖς Βαρβάροις, ὅπις τὰ παῖδεα πολλάκις οὐ τὸ οὐρα, τὸ γένειον τοῦ Φερότητος, εἰ μὴ ἔχονται μῆτερες τελείων, ὅπις Δῆμος τὰ παῖδες οὐρας η ὄψη γένειον, τὸ ήμεν κοινὸς ταχέας τούτοις λόγος: ἀλλὰ Δῆμος μαρτυρεῖς αὐτοῖς, καὶ πυκτὸς καὶ ήμερας δημοσία, καὶ ίδιας οὐρανοίμονος, καὶ συνάπλητος αὐτῶν ταῖς πομεῖοις μὴ καταδέχομενα, ταφοθύροις μαλίτιος περιβόσιοι αὐτοῖς, καὶ ἐλέξεισθαι τὰς παγίδας τὰς πομεῖοις, διότι δὲ τὸ μὴ διαπέσθαι μαρτυρεῖς καὶ γένος τὰς ἑαυτοῦ ψυχὰς τὰς αἱματίας καταγένεστος τοῦ σωταράτου.

Ἐπειδὲ εἰσὶ πτερεῖς Βίτε ἔξεις μηδὲ τὸ τῆς μεταλλῆς περιστροφῆς καρεῖσθαι εἰστος διπλὸν ἀμαρτητικόν τοις, καὶ αὐτοὶ πολλάκις οἱ γνωστοὶ ἔχοντες, τοῦ μὲν τὸ πληρῶσθαι αὐτῶς τὰ θηλημάτων αὐτῶν, τοῦ διέλθοντος τοῦντος πλεῖστον, οὐκ ἔτη καταγένεστος τὸ θηλημάτων, οὐκέτη τὸ δεῖσις αὐτῶς ἀμαρτητικοὶ στέπτεισθαι, κατετίθοσθαι καὶ τὸ αἷμα περιστροφῆς πάντας τὰ μὴ ἀμαρτητούσαν καὶ μὲν φόβον καὶ τέρπον, τὰς τεῖς τὸ πάχα κανονεῖτωσαν ήμεραν. τόποτε δὲ καὶ δύοις Δῆμοις τὰ μηδέποτε αὐτοῖς, τὸν σπαραγκῶν μαλυτοῦ περιστροφῆς διεύσθαι, καὶ τοῦ ἀλλού γενέσθαι λέγοντες οὐφθορεῖς. εἰσ δὲ καὶ εἰς μαλακίας πόνους οἱ τοῦτοι στῆτη περιστροφῆς, πιθεῖσθαι κανονεῖτωσαν, εἰσ ἔχοι πτερεῖς καὶ μοναχοὶ ἄγιοι εἶναι. τὸ γοῦ ἐλεύθερον τόποτε καὶ παντοκράτορες καὶ μυστητικάται πάντοτε, εἰ καὶ μοναχοὶ τοῖς περιστροφῆς ήμεροις περιστροφῆς τὸν ἄγιον πατέραν τὸ μὴ κανονεῖν τὸς αὐτῶν περιπτοντος, ἀλλ' οἵμας τὰς ἀλλας τὰς σπαντούς, ἀλλ' δὲ τὰς ἀγιας τῆς περιστροφῆς ήμερας.

Hæ sunt definitiones Poenitentiarum que à me impositæ sunt & imponuntur, parvarum e quidem, quæque veniam facile concedunt. Sed istius discretionis auxilium nobis suppeditat. Magnus Basilius cum dicit, hæc omnia scribimus, ut Poenitentiae fructus probemus. Non enim omnino talia tempore judicamus, sed ad modum Poenitentiae attendemus. Cui autem Dei clementia potestatem crediderit solvendi & largandi, si humaniore gratia uia velit, autoritatem habet cum viderit confessionis & penitentie peccatoris excessum minuendi poenarum temporis, nec ideo erit condemnationi obnoxius; historia sacra nobis notum faciente eum qui majore cum labore confiteretur, celerius à Deo misericordiam consequi. Si verò aliqui à propriis moribus, & inordinatis animi affectibus difficillime aveli possint, & vita secundum Euangelium non instituant, nullus est nobis cum ipsis forma. Nos enim edocēsumus de populo intredito & contradicente audire, servando servatum ipsius animam. Ne igitur contentiamus sumus cum peccatis alienis petere, sed reformatantes grave judicium, & diem tremendam præ oculis habentes, cum ejusmodi hominibus perire ne velimus. Si enim hæc tremenda Domini iudicia nos non erudierint, hæc tante plaga seruum aliquem nobis inducent, quod propter iniquitatem nostram nos reliquerit Deus, tradidisque fuerit populus in manus Barbarorum quod ejusmodi agere auli fuerint qui Christi nomen circumferunt. Nisi cognoscant & intelligent quod propter hæc venit ira Dei super nos, quæ nobis & cum istis communis erit? Attamen adversus eos contestari & contendere debemus die ac nocte, publicè & privatim, neque sustinere ut eorum iniquitatibus conjungamur: contrâ maxime Deum precari, ut ipso lucremur, & de laqueis diaboli liberemur. Hoc autem si non possumus, saltē nostras ipsorum animas ab æterna damnatione liberare studebimus.

Cum autem nonnulli sint qui habitus violentia abrepti seipso à peccatis ne in magna quietem quadragesima continere possunt, quos inter sepe reprehenduntur qui matrimonio juncti sunt, oportet si post completa epuratio sua, & præteritos aliquot annos, non habent quæ ratione communicent, eo quod semper peccatis succumbant, abstineant à peccatis totam sanctam Quadragesimam, & tribus Paschatis diebus cum timore, & tremore communicent. Hoc autem ex consilio inopia dictum esto, eo quod non possunt aliquando a carnalibus spurciis abstinere, non autem secundum aliquam statam & convenientem Poenitentiae imponendæ differentiam. Si verò tales homines durante Quadragesima in mollietatem inciderint, neque sic communicent, etiam si eorum aliqui Monachi sint, & sancti Miserabilis enim illa animi perturbatio, omnia possidens, & avulsi difficillima, licet quadraginta tantum diebus secundum Sanctorum Patrum canones à communione arceat in eam incidentes, id tamen aliis anni diebus prohibetur, num multo magis sanctis Quadragesimæ diebus?

De.

De Eunuchis.

Latuit & effugit nos de Eunuchis sermo: En nunc quæ eos spectant, dicemus. Illi enim ut sancti Patres, adhuc & magnus Basilius referunt, in mulieribus quæ virorum, & in viris quæ sunt mulierum perpetrant. Mulier igitur facile cum Eunucho uniri deprehenditur, eo quod partum effugiunt: maximè autem hoc faciunt Viduae & Monachæ; forte etiam quæ viros habent in minoribus præfidiis. Revera autem, atque ut actionis fert natura, eo quod consuetudine venerea satiari non possunt, & Eunuchi tarde effluunt, ideo illis impune commiscentur; atque etiam impudicis & proflubilis pejores judicantur, graviusque plecti debent, præsertim si non semel, sed sèpius & abusivè, atque ut plurimum cum Eunuchis & Barbatis peccaverint: æquale Adulterio hoc judicari debet. Eunuchus ab annis sedecim in mulierem incidens ad sacerdotium nunquam perveniat. Si vero commixtus viro in posterioribus passus fuerit, neque sic hoc audiet, licet semel tantum id contigerit, vel propter simplicitatem, vel paupertatem, vel alterius potestatem hoc passus. Si autem in femoribus contaminationem subiit, hoc autem non ordinariè, sed raro, & in pueritia, & propter alterius potestatem, vel simplicitatem, scientia autem idonea prædictus est, virtutisque curam habet, ordinatione dignus habeatur: Attamen cum timore semper hoc peccatum defleat, Deumque propitietur, ut talis iniquitas ipsi remittatur.

De Barbatis.

Barbatus si cum alio in femoris contaminationem inciderit, qui egerit ne audiat ad sacerdotium accedere. Si vero sacro gradu jam donatus semel ad hoc se se rapi concescerit vel vino, vel alia dæmonum malitia percitus id fecerit, menses sex vel secundum clementius judicium quadraginta dies à gradu suo cesset, & postea iterum eo potiatur. Qui vero passus non egit, Sacerdotio dignus habeatur; si tamen iste non ordinariè sed semel in hoc peccato deprehensus est. Quod si non ita sit, propter frequentem contaminationem sacro ministerio ne donetur.

Cognosce autem Epitimia que non nos sed magnus Basilius pro lapsis mulieribus edidit.

Primus adventus & impetus ratiocinationis, collectio & syllogismus est peccati expers: consensus poena dignus, duodecim Metanoias habet, lucta vel coronis vel poenis digna est. Passio, si post pollutionem noctis, dies aliquot habet communionis prohibet, & Metanoias quadraginta novem cum psalmo quinquagesimo. Si evigilavit corpore polluta, septem dies habet, & unoquoque die quadraginta novem Metanoias faciet communione abstenta. Mollities manu excitata abstinentiâ communionis per 40. dies, & unoquoque die quadraginta novem Metanoias damnatur. Nullomodo: intra enim canonicum, sive libellum Pœnitentiale, duodecim annorum epitimion definitur. Mutua vero commixtio duplicitis est mollitiei, eo quod duobus inest corporibus, ideo octoginta diebus arida comedat.

A

Περὶ εὐνύχων.

Διέλαθε δὲ ἡμᾶς καὶ τὸ τεῖχον χωρ. καὶ οὐδὲ καὶ τὰ αὐτῶν συγέμων εἶχομεν. Οὖτοι γάρ ὁσοὶ ἄγοι πεπέρας, ἐπὶ περὶ καὶ ὀμέγας Βασίλειος Κληρονόμος, καὶ οἱ αὐθεῖστοι τὰς τυχαῖas ἐκπληρώσι. γηὴ τοῖναι μὲν εὐνύχοις ἐγκεκίνη Φαῖνες μόνοι καὶ τὸ τεῖχον περιφέρον, ὅτι τὰς συλλήψεις τῆς τεχνογονίας ἐκφύγουσι, καὶ μάλιστα αἱ χήραι, καὶ αἱ μοναστικαὶ, ἵστοι δὲ καὶ ταξιδιώται μηκών ἄνδρες ἐχεσταῖ, τύπτο ποιῶσιν, ὡς δὲ οὐδὲν ἀλιτεῖα καὶ η Φύσις ἔχει τὸ τράγυμα, οὐδὲ τὸ πάντας ἀκορέστες ἔχει περιστῆσαι, καὶ τὰς εὐνύχους βεβαδύρθειν, τύπτοντας τὰς συμποταὶς, καὶ τὰς εὐνύχους βεβαδύρθειν, τύπτοντας τὰς συμποταὶς.

Βαρβάτος δὲ μὲν ἐπέρας εἰς τὰς μηράς εἰ τοῦτο πέποι, οἱ μὲν ποίσται μὴ τολμήσονται εἰς ιερωσύνην εἰσεῖν. εἰ δὲ τεῖχοις Βαθμῶν ιερεπικῶν καὶ ἄπαξ τύπτο παρεχορίην, οὐδὲν οὔτε, οὐδὲπέρας πινθεῖται τὸ δαιμόνιον κακότηνος οὐδέπέρας τύπτο, ἔξ μηνας, οὐδὲ συμπάθειας πεισαράκοντα ημέρας δέχεται τὸ Βαθμόν αὐτῷ. καὶ πάλιν τῆς αὐτῆς ταξιδεως ἔχεται. οὐδὲ πεποιηθεῖ μὴ ποίσταις ιερωσύνης δέχεται. οὐδὲ τὸ δαιμόνιον κακότηνος, οὐδὲ ἄπαξ εἴλαφος τοῖται τύπτο. εἰ δὲ μήτη, μηδὲ οὔποτε ιεροθετεῖσθαι οὐδέπέρας τὸ πολυμόλυνθον.

Γίνωσκε δὲ καὶ τὰς ὄπιζιμα, ἀπερὶ δὲ τὰς ἱμεῖς, αλλὰ μέγας τὰς τοῦτο πειπονάσταις ἔχεται Βασίλειος.

Η τερατολή τῷ λογισμοὸς ἀναμέτηνος συλλογούμενος. μετανοίας δώδεκα καὶ συγκατάθεσις, ὄπιζιμην αἵξια οὐ πάλι, οὐ τεφάνων, οὐ πυρωλῶν, αἵξια. τὸ πάθος, εἰ μόνον μολυσμὸν θύκτως, ημέρας ἔχει, μὴ κοινοῦν, καὶ μετανοίας πεισαράκοντα σίτεα, καὶ τὸ πεντηκόσιον. ἐγενηρότερος τῷ σώματι μολυσθεῖσα, ημέρας ἔχει ἐπὶ τὰς πεισαράκοντα σίτεα μετανοίας τοιούτα, καὶ μὴ κοινοῦσσα.

Η μὲν χειρὸς μαλακία ημέρας ἔχει πεισαράκοντα μὴ κοινοῦσσα, καὶ τὰς πεισαράκοντα σίτεα μετανοίας καθεκάρξιν ποιεῖσθαι, ὅχι, * ἐσωθεῖ γάρ εἰς τὸ πεντηκόσιον, δώδεκα χρόνος ὠρίσαται τὸ ὄπιζιμον, οὐ δὲ εἰς ἀλλίοις μέντις διπλαῖς ἔχει τὰς μαλακίας, οὐδὲ μοσιὶ γάρ ψυχαῖς ὑστερεῖ, διὸ καὶ οὐδεποτε ημέρας ξυροφαγεῖται.

I N